

ULOGA EKOMUZEJA U RAZVOJU LOKALNIH ZAJEDNICA

Znanstveno-stručni multidisciplinarni skup

*Općina Bistra (Zagrebačka županija)
2018.*

Sažetci / Summaries

Obilježavanje 25 godina Hrvatske sekcije ECOVAST - a

Impressum

**Uloga ekomuzeja u razvoju
lokalnih zajednica**
Znanstveno-stručni multidisciplinarni skup,
Bistra, 12. listopada 2018.
Knjiga sažetaka

Nakladnik:
Hrvatska sekcija ECOVAST-a
(Europsko vijeće za sela i male gradove)
Froudeova 78, 10020 Zagreb

Za nakladnika:
Dr.sc. Aleksandar Lukić
Predsjednik Hrvatske sekcije ECOVAST-a

Urednik
Nikša Božić

Redaktura sažetaka
Ives Vodanović Lukić
Nikša Božić

Fotografije
Klementina Batina, Davor Bažulić,
Ljiljana Dobrovšak, Domagoj Sironić
te fotoarhiva Hrvatske sekcije ECOVAST-a

Grafička priprema, tisak i uvez
Klamerica dizajn d.o.o

ISBN 978-953-97540-6-6

2018
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BASTINE
#EuropeForCulture

DOBRODOŠLI U BISTRU!

Poštovani organizatori i sudionici skupa,

dobrodošli u Općinu Bistra – jedan u nizu bisera Hrvatskog zagorja na pragu hrvatske metropole. Pamtim vrijeme kada se prije formiranja općine 1995. godine Bistra samo sramežljivo spominjala kao podsljemensko naselje u Općini Zaprešić. Od osamostaljenja Općina Bistra kontinuirano ulaze velike napore u razvoj gospodarstva, unaprjeđenje komunalne, energetske i prometne infrastrukture te ulaze u obrazovne, kulturne, sportske i društvene sadržaje. Danas je Općina Bistra jedna od najperspektivnijih općina Zagrebačke županije, s rastućom stopom nataliteta i životnog standarda, mjesto zadovoljnih mještana, sigurnog i ugodnog življenja. Bogatstvo kulturne i povijesne baštine bistranskog kraja, ljepota i raznolikost prirodnih resursa Parka prirode Medvednica, skijaška staza na kojoj se od 2005. godine održava utrka Svjetskog skijaškog kupa, kao i dobra prometna povezanost s gradom Zagrebom, čine Bistru sve privlačnijom destinacijom za život i odmor. Planiranje i ulaganje u razvoj kulturno-turističke infrastrukture Općine Bistra je proces koji traje. Uvjerjen sam da ćemo uz potporu i angažman naših mještana ostvariti zadane ciljeve, učiniti Bistru još ljepšom i oblikovati njezinu budućnost prilagođavajući je promjenama koje su neizbjegljive.

Nadam se da će Vam sudjelovanje na skupu i boravak u Bistri ostati u lijepom sjećanju!

Krešimir Gulić,
načelnik Općine Bistra

Iznimna mi je čast i zadovoljstvo što je Općina Bistra izabrana za domaćina skupa "Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica", a udruga Ekomuzej Bistra za suorganizatora ovog događanja kojim će se svečano obilježiti 25 godina djelovanja Hrvatske sekcije ECOVAST-a. Cjelovit i održiv razvoj ruralnih područja, poput bistranskog kraja, ne bi bio moguć bez sinergije i partnerstva svih dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora, kao niti bez umrežavanja ljudskih resursa, znanja i umijeća, ideja i aktivnosti. Lokalne inicijative u području kulture posebno su vrijedne i inspirativne jer potiču ljudsku kreativnost i stvaralaštvo, promoviraju baštinu i zajedništvo utemeljeno na specifičnom identitetu. Nadam se da će ovaj skup pridonijeti razmjeni iskustva i znanja svih sudionika u poticajnoj i ugodnoj atmosferi te da ćemo nastaviti zajedničku suradnju na razvoju, uspostavi i upravljanju baštinskim projektima.

Želim Vam ugodan boravak u Bistri!

Klementina Batina,
predsjednica udruge Ekomuzej Bistra

I would like to congratulate ECOVAST Croatia which is celebrating its 25th birthday.

The International European Council for the Village and Small Town was set up in 1984 to foster the economic, social and cultural vitality of rural communities throughout Europe; and to safeguard and promote the sensitive renewal of the built and natural environments. Our members are academics, anthropologists, archaeologists, architects, economists, ethnologists, geographers, historians, industrial archaeologists, researchers, sociologists, town planners, and rural practitioners from the public, private and voluntary sectors.

We have National Sections in several countries, including Croatia, which provide a focus for activity in individual countries to benefit its rural communities and rural heritage. We focus our work on landscape, rural buildings and heritage, small towns and rural tourism. It has involved many rural tourism events covering culture, heritage, and projects on tourist trails. We are drawing all this together in a policy booklet and your Croatian work on heritage tourism will be a very valuable addition to our knowledge and will be included in our publication when it appears.

I am looking forward to your conference on Eco-museums.

Valerie Carter,

President ECOVAST (European Council for the Village and Small Town)

Čestitam Hrvatskoj sekciji ECOVAST-a na proslavi 25 godina djelovanja.

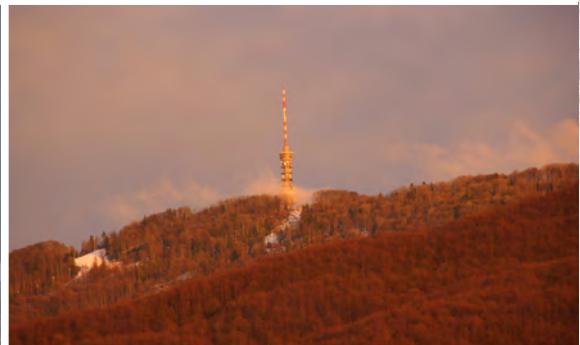
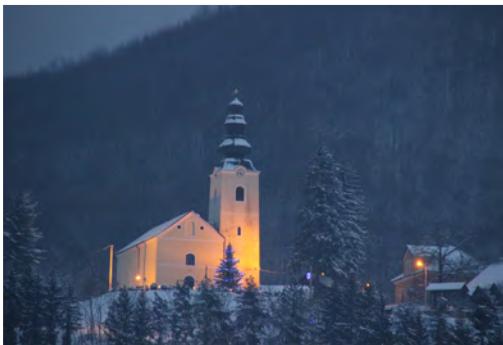
ECOVAST International osnovan je 1984. godine s ciljem poticanja ekonomske, društvene i kulturne vitalnosti ruralnih zajednica diljem Europe te kako bi čuvao i promovirao pažljivu obnovu izgrađenog i prirodnog okoliša. Naši članovi su članovi akademske zajednice, antropolozi, arheolozi, arhitekti, ekonomisti, etnolozi, geografi, povjesničari, industrijski arheolozi, sociolozi, prostorni planeri, istraživači i stručnjaci za ruralni razvoj iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Sastavljeni smo od nacionalnih sekcija nekoliko država, među kojima je i Hrvatska, što omogućuje fokus na pojedinačne ruralne zajednice i ruralno nasljeđe.

U našem smo radu usredotočeni na krajolik, ruralnu arhitekturu i baštinu, male gradove i ruralni turizam. To je uključivalo mnoga događanja na području ruralnog turizma, uključujući kulturu, baštinu i tematske staze. Sve navedeno pridonijet će stvaranju publikacije s politikama i mjerama ruralnog razvoja i Vaš rad u Hrvatskoj na turizmu baštine bit će također uključen u publikaciju kao vrijedan doprinos našem znanju.

Radujem se konferenciji o ekomuzejima.

Valerie Carter

Predsjednica ECOVAST-a (Europskog vijeća za sela i male gradove)

Poštovani sudionici, drage kolegice i kolege iz Hrvatske i inozemstva, uvaženi gosti,

dobrodošli na znanstveno-stručni skup Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica!

Iznimno nam je dragو što ste danas s nama, na događanju kojim Hrvatska sekcija Europskog vijeća za sela i male gradove radno obilježava četvrt stoljeća kontinuiranog rada na očuvanju i unaprjeđivanju kulturno-povijesnih, okolišnih, socijalnih i gospodarskih vrijednosti ruralne Hrvatske. Vjerujemo da smo danas ovdje, zajedno, zato što dijelimo slična razmišljanja i stavove o cjelovitom i održivom razvoju sela i malih gradova, a posebno o zaštiti baštine ruralnog mozaika Hrvatske.

Hrvatska sekcija ECOVAST-a u proteklih je 25 godina ustrajno radila na podizanju svijesti o vrijednostima i potencijalu ruralne Hrvatske. Kao dio ECOVAST-ove obitelji, jedne od najstarijih europskih organizacija ruralnog diskursa, širili smo znanja o europskom vrijednosnom sustavu ruralnih prostora, koji se temelji na prepoznavanju jedinstvenosti i neponovljivosti njihovog identiteta. Djelujući putem umrežavanja stručnjaka različitih disciplina, iz akademskog i institucionalnog okvira, nastojali smo kroz oblikovanje i provođenje lokalnih ruralnih i okolišnih politika, programa i akcija unaprjeđivati dobrobit malih gradova i sela. Prisjetimo se Samoborske deklaracije o malim gradovima, usvojene od strane Generalne skupštine europskih nacionalnih sekcija ECOVAST-a 2007., koja je svoju promociju doživjela širom Europe. Organizirali smo brojne stručne i znanstvene skupove, objavljivali publikacije, educirali djelatnike lokalnih i regionalnih samouprava na radionicama širom Hrvatske, ali i zasukali pošteno rukave i postavljali interpretacijske ploče na Putovima baštine, podučavali na terenu učenike i studente o vrijednostima njihovih zavičaja. Sela i mali gradovi Hrvatske pred velikim su izazovima. Preveliki dio ruralne Hrvatske danas je suočen s negativnim posljedicama depopulacije istarenja stanovništva. Gorući zajednički problem jest nedostatak odgovarajućih radnih mjesta za mlade te nedovoljno poticajna klima za poduzetništvo i različite inovativne oblike gospodarskog udruživanja. Usprkos sličnim izazovima, mjere za razvoj ruralnih područja moraju prepoznati raznolikost ruralne Hrvatske da bi bile učinkovite. Uspješno planiranje, upravljanje i razvoj ruralnih područja zahtjeva izgradnju novih partnerskih odnosa između javnog, privatnog i nevladinog sektora u cilju dugoročne održivosti i smanjenja regionalnih razlika koje ne opterećuju samo regije u zaostajanju, već čitavu državu. ECOVAST će, u godinama koje su pred nama, nastaviti s djelovanjem u smjeru novih partnerstava i podupiranja cjelovitog, dugoročnog, multisektorskog razvoja sela i malih gradova, s posebnim naglaskom na zaštitu i vrednovanje prirodne i kulturne baštine.

Danas smo ovdje da na temelju teorijskih uvida i konkretnih primjera dobre prakse ekomuzeja i sličnih inicijativa iz cijele Hrvatske, podupremo suorganizatora ovog skupa, Udrugu Ekomuzej Bistra u njihovom nastajanju da svoju hižu prepunu povijesti i baštine otvore Hrvatskoj, Europi, svijetu i budućnosti. Čvrsto vjerujemo da ćemo se uskoro vidjeti na otvaranju Ekomuzeja Bistra. U ime Hrvatske sekcije ECOVAST-a, hvala svima koji su na bilo koji način pomogli održavanju ovog skupa.

Aleksandar Lukic

Predsjednik Hrvatske sekcije Europskog vijeća za sela i male gradove

PLENARNO IZLAGANJE
KEYNOTE PRESENTATION**Tomislav Šola**

Kako su nam ekomuzeji promijenili posao (pola stoljeća iskustva)

How have eco-museums changed our jobs (half a century of experience) **10****IDENTITET, BAŠTINA I TURIZAM U RURALNIM PODRUČJIMA***IDENTITY, HERITAGE AND TOURISM IN RURAL AREAS***Tihomira Stepinac Fabijanić**

Rani pokušaji kreiranja ekomuzeja na sjevernojadranskom i goranskom prostoru Hrvatske

*Early initiatives for creating eco-museums in the North Adriatic**and Gorski Kotar regions in Croatia* **12****Ivana Jagić Boljat**

Participativni pristup razvoju Kulturne rute bećarca i gange, modela upravljanja baštinom u službi očuvanja nematerijalne baštine napjeva bećarca i gange

Participatory approach to the development of the Cultural Route of Becharac and Ganga, heritage management model used for the preservation of folk singing forms becharac and ganga **13****Jasenka Kranjčević**

Jesu li planirana seoska naselja resurs ekomuzeja?

Are planned rural settlements a resource for eco-museums? **14****ODNOS EKOMUZEJA I LOKALNIH ZAJEDNICA***ECO-MUSEUMS AND LOCAL COMMUNITIES***Lidija Bajuk**

Ekomuzej Mura: Između autoetnologije i metafore - jedan (re)konstruirani dan u životu mlinara

Mura Eco-museum: Between autoethnology and metaphor - a (re)construction of a day in life of a miller **15****Kristijan Brkić**

Ekomuzzej Žumberak - razvoj koncepta raspršenog muzeja

Eco-museum Žumberak - development of the scattered museum concept **16**

Vida Pust Škrkulja Načela ekomuzeja u izgradnji koncepcije djelovanja nove muzejske ustanove - primjer Muzeja Ivanić-Grada <i>The principles of eco-museums in the building of the operating concept for a new museum institution - The case of Ivanić-Grad Museum</i>	17
Klementina Batina Od zbirke do ekomuzeja: lokalne inicijative i razvojni projekti Općine Bistra <i>From collection to eco-museum: local initiatives and development projects of the Bistra Municipality.....</i>	18
MUZEJI I GOSPODARSKI RAZVOJ RURALNIH PODRUČJA MUSEUMS AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF RURAL AREAS	
Denis Gašić Medijska vidljivost ekomuzeja: Analiza dosadašnje prakse i savjeti za povećanje medijske popraćenosti <i>Media visibility of the eco-museum: Analysis of current practices and tips for increasing media literacy</i>	20
Majda Rubić Ekomuzej kao partner unutar EU programa suradnje Interreg Central Europe <i>Eco-museum as a partner within the EU's Interreg Central Europe cooperation programme</i>	
Ivan Brlić Ekomuzej hrvatskog vinogradarstva i vinarstva u Vinodolu <i>Eco-museum of Croatian winegrowing and enology in the Vinodol area</i>	23
Anita Bušljeta Tonković Održivi ruralni turizam – studija slučaja: Linden Tree Retreat & Ranch (Park prirode Velebit) <i>Sustainable Rural Tourism - Case Study: Linden Tree Retreat & Ranch (Velebit Nature Park).....</i>	24
Josip Cmrečnjak Civilni sektor kao čimbenik razvoja ruralnih područja – primjer Općine Nedelišće <i>Civil sector as the factor of development of rural areas – example of Nedelišće Municipality.....</i>	25

POSTERI *POSTERS*

Ivana Hazulin Muzej Radboa, Radoboj <i>Radboa Museum, Radoboj</i>	27
Dubravka Habuš Skendžić Izazovi osnivanja i vođenja ekomuzeja - Ekomuzej "Tragovi prošlosti", Sesvete <i>The challenges of establishing and founding eco-museums</i> - "The journey through the past" eco-museum, Sesvete	28
Davor Špoljar Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina - nova muzejska ustanova u sjeverozapadnoj Hrvatskoj <i>Zlatko Dragutin Tudjina Pregrada Municipal Museum - a new museum institution in North-western Croatia</i>	29
Snježana Kauzlaric Razmišljanje o baštini - baština obitelji Brlić i književna baština Ivane Brlić Mažuranić u Slavonskom Brodu <i>Reflections on the heritage - the Brlić house and the literary heritage of Ivana Brlić Mažuranić in Slavonski Brod</i>	31
Pavel Konečný EDEN - vrt skulptura u Kukljici - važnost, prezentacija i zaštita <i>EDEN - sculpture garden in Kukljica - its importance, presentation and protection</i>	32

ADDENDUM

Valerie Carter ECOVAST i tema ruralnog turizma <i>ECOVAST and its work on rural tourism</i>	33
--	-----------

Tomislav Šola

Kako su nam ekomuzeji promijenili posao (pola stoljeća iskustva)
How have eco-museums changed our jobs (half a century of experience)

Ekomuzeji su prvi osvijestili potrebu da se muzeji osnivaju na osnovu identiteta, ne njegovih ostataka (zbirke) niti njegovih projekcija (politička volja). Izborili su muzeje istinski zainteresirane za svoje građane, za zajednicu, za sve u zajednici, za rad u suradnji s članovima zajednice, a sve to u okolnostima realnog vremena i s izravnim ambicijama pomaganja kvalitetnog razvoja. Postali su tokom nekoliko desetljeća omiljena tema struke. No, idealiziranje je kao oduševljena kritika: prejednostavno i prelagano da bi bilo istinito. Osnovne inovacije ekomuzeja nisu bile ni brze niti su se sve dogodile svagdje, niti u cijelom broju, tamo gdje bismo mogli govoriti o ekomuzejskom projektu. Ekomuzej je procesualna vrijednost: najmanje je važna njegova fizička supstanca (bilo da je riječ o zgradi ili zbirci, iako i tu mora biti granica prihvatljivosti), a najvažniji je stav prema konceptu baštine i ulozi te baštine u životima ljudi koji su muzej uspostavili i održavaju ga. Ekomuzej je oblik aktivne društvene svijesti, mehanizam samo-spoznavanja i samoregulacije. Sve ostalo samo služi tim njegovim zadacima. Iz te prividne nepreciznosti proizlazi dosta nesporazuma koji su usporili napredovanje tog načina razmišljanja. Ekomuzeji su nam promijenili posao. Kustos-znanstvenik je postao kustos-komunikator. Znanost se mora podrazumijevati. Muzej nije prestao biti znanstvena ustanova, ali je postao komunikacijska. Posao u muzeju, ma kako stručan, je zanimanje. Jednako tako su to i poslovi u drugim institucijama javne memorije (arhivi, biblioteke itd.). Svima se pruža prilika da konačno, ujedinjeni argumentima ICT i novim društvenim okolnostima, stvore moćnu profesiju. Ekomuzeji su dali poticaj i teorijom (za stvaranje jedinstvene znanosti) i praksom (umrežavanje) potrebnom jedinstvu za takav neophodan prilog društvenom projektu. Kao teorijski koncept konkretiziran u već desetljetnoj praksi, ekomuzej je korjenita inovacija koja još uvijek mijenja svijet baštine: za struku time što re-definira zadatke, a za korisnike time što re-definira proizvod. Muzej sinteze u vremenu sinteze je zapravo logična posljedica jedne obične potrebe. Muzeji služe, ali ne ni sebi ni struci niti znanosti, a najmanje bi trebali služiti onima koji distribuiraju novac. Novac je društveno dobro, ma koliko nova desnica i ekonomski liberalizam smatrali da ga stvaraju pojedinci. Iskustvo ekomuzeja moglo bi pomoći da se baštinska akcija, pri čemu mislim na sve regularne, strukovne oblike djelovanja baštinskih institucija (javne institucije, institucije civilnog društva i privatne institucije kad nadilaze interes svojeg vlasnika), uspravi u autonomnu upravljačku silu suvremenog društva. Hereza koju ekomuzeji predstavljaju u tradicijskoj praksi i pratećoj teoriji pokazuje se još jednom kao obnova vjere u poslanje institucija javne memorije. Možda upravo u trenutku kad je najpotrebni.

Ključne riječi:

ekomuzeji, identitet, baštinska akcija, razvoj, javna memorija

Key words:

eco-museum, identity, heritage action, development, public memory

The Best in Heritage, Zagreb
director@thebestinheritage.com

Eco-museums have first brought to consciousness the need to establish museums on the basis of identity, not its remains (collections) or its projections (political will). They fought for museums that are genuinely interested for their citizens, for the community, for everyone in the community, for work in cooperation with community members, all in the context of real-time and with the aim of quality development. Eco-museums have become a favorite professionals' topic over the last couple of decades. But idealizing is like delighted criticism: too simple and too thin to be true. The basic innovations of the eco-museums were not fast nor did they happen everywhere, or in the whole. The eco-museum is a process value: its physical substance is the least important (whether it is a building or a collection, although there must be a limit of eligibility) and the most important is the attitude towards the concept of heritage and the role of that heritage in the lives of people who established the museum and who take care of it. The eco-museum is a form of active social consciousness, a mechanism of self-knowledge and self-regulation. Everything else is in the service of these tasks. From this apparent imprecision, there are a lot of misunderstandings that have slowed the progression of this particular way of thinking. Eco-museums have changed our job. Curator – researcher has become curator – communicator, although science is implied. The museum did not cease to be a research institution, but it became communicational as well. The job in the museum, though professional, is an occupation. Equally, this is also the case with other public memory institutions (archives, libraries, etc.). Everyone is given the opportunity to finally create a powerful profession, united with arguments of ICT and the new social circumstances. Eco-museums have given an indispensable contribution to this unity with its theory (for unique science creation) as well as with its practice (networking). As a theoretical concept embodied in decades of practice, eco-museum is a rooted innovation that still changes the world of heritage: regarding profession – it is re-defining the tasks and regarding users – it is re-defining the product. The museum of synthesis in the times of synthesis is actually a logical consequence of a common need. Museums serve, but not to the profession itself or the science and they shouldn't definitely serve to those who distribute money. The money is a common good, no matter how much the new right and the economic liberalism emphasize that it is created by individuals. The experience of eco-museums could help heritage action, under which I consider all regular, professional activities of heritage institutions (public institutions, civil society institutions and private institutions when they exceed the interests of their owners), to become an autonomous managing force. Heresy which eco-museums present in the traditional practice and supporting theory is once again shown as the restoration of faith in the mission of public memory institutions. Maybe just when it is most needed.

Tihomira Stepinac Fabijanić

Rani pokušaji kreiranja ekomuzeja na sjevernojadranskom i goranskom prostoru Hrvatske
Early initiatives for creating eco-museums in the North Adriatic and Gorski Kotar regions in Croatia

Devedesetih godina prošloga stoljeća udruga ICAM (Internacionalni centar antropologije Motovun), sa sjedištem u Rijeci, pokrenula je u suradnji sa stručnjacima međunarodne udruge ECOVAST (Europsko vijeće za sela i male gradove) nekoliko projekata održivog razvoja ruralnih zajednica i revitalizacije baštine na širokom prostoru središnje i sjeverne Istre, a zatim u prikupskom dijelu Gorskoga kotara te naposlijetku na Žumberku. "Zavičajni park Istre" naziv je projekta razvoja lokalnih zajednica središnjeg i sjevernog dijela istarskog poluotoka, kojim se nastojalo objedititi tamošnje općine u cilju pokretanja ruralnog turizma, ekološke poljoprivrede te ravnateljnog razvoja temeljenog na prirodnim resursima te obnovljenoj i zaštićenoj tradicijskoj baštini. Unatoč sudjelovanju vrhunskih stručnjaka u okviru Instituta za turizam RH te međunarodnih, projekt ZP bio je zaustavljen uslijed političkih razloga. Sličan međunarodni kao i prekogranični Ecovast-ov razvojni model "Heritage Trails" (koji još danas djeluje u prikupskom dijelu Slovenije) obje su navedene udruge pokrenule pod nazivom "Putovima baštine - s obje strane rijeke Kupe", povezujući kroz edukativne programe brojne lokalne zajednice niz Kupu od čabarског, preko delničkog, sve do ozaljskog i karlovačkog kraja, a pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva turizma RH (uz podršku programa pomoći Britanskog veleposlanstva u oba slučaja), no međutim je i ovaj projekt zaustavljen u fazi kada je njegovo djelovanje trebalo prijeći od udruge na organiziranu poslovnu instituciju. Slično je tako prošao projekt revitalizacije žumberačkih sela s idejom formiranja razvojnog centra u nekadašnjoj školi u Mrzlot Polju, pri čemu je uz ICAM sudjelovalo zagrebačko Sveučilište te američko Sveučilište Athens iz Georgie (UGA). Unatoč nedovoljnoj podršci i nerazumijevanju odgovornih (u doba dok u Hrvatskoj još nisu bila dostupna sredstva potpore na razini EU), ipak su ove inicijative rezultirale podizanjem svijesti lokalnih zajednica o vrijednosti vlastitih prirodnih i kulturnih resursa, o potrebi njihova povezivanja te mogućnostima njihova unaprjeđenja, interpretacije i korištenja u pravcu održivog razvoja.

At the very beginning of the 1990s there was an initiative formed by the members of an NGO based in Rijeka - ICAM (International Centre for Anthropology Motovun), who together with experts from ECOVAST (European Council for the Village and Small Town) started several projects for sustainable rural development of local communities, first in the central part of the Istrian peninsula, then along the Kupa river in the mountainous region of Gorski Kotar, as well as in Žumberak. The first project was named "Central Istria Regional Park" and was meant to gather local communities in the central and northern part of the peninsula with an aim of working together on rural tourism development, producing ecological food and guiding a balanced development which would be based on natural resources.

Ključne riječi:

ICAM, ECOVAST, lokalne zajednice, baština, održivi razvoj

Key words:

ICAM, ECOVAST, local communities, heritage, sustainable development

ECOVAST Hrvatska sekcija
tihana.fabijanic@post.t-com.hr

es as well as on revitalized and protected cultural and traditional heritage. Although there were a number of well known international experts involved, including the leading role of the Croatian Institute for Tourism, the project was called off on political level. Similar international and cross-border project based on ECOVAST model and named “Heritage Trails-On Both Sides of the River Kupa” (which is still functioning on the Slovenian side of the bordering river) was initiated again by both organizations with an intention to connect through educational programmes the whole sequence of local communities in the area, from Čabar and Delnice all the way to Karlovac. Yet although it was done under the high patronage of the Croatian Ministry of Tourism (and with a financial support again from the British Council in Zagreb) the project was halted in the phase of establishing a formal institution or a centre which would take over from civil organizations the work on further development of the area in the long run. A similar fate awaited also the project for the revitalization of villages on Žumberak mountain, where ICAM worked together with the experts from Zagreb University and University of Georgia from Athens (UGA), USA, with an idea to establish a rural regeneration centre in the former primary school in Mrzlo Polje. In spite of weak institutional support offered to the mentioned civil organizations and incomprehension on the part of responsible officials (in the period when funding from the EU was not available in Croatia), these initiatives nevertheless resulted in rising the consciousness of local communities in rural areas about the value of their natural and cultural resources, and about the need to cooperate on projects of heritage revitalization, interpretation and functioning through sustainable development activities.

Ivana Jagić Boljat

Participativni pristup razvoju Kulturne rute bećarca i gange, modela upravljanja baštinom u službi očuvanja nematerijalne baštine napjeva bećarca i gange

*Participatory approach to the development of the Cultural Route of Becharac and Ganga,
heritage management model used for the preservation of folk singing forms becharac and ganga*

Gоворити о културним рутама данас знаћи говорити о врло важном алату културних политика те важном медију кроз који се омогућава развој културног туризма, па и одрживи развој у ширем смислу. Културска ruta bećarca i gange prekogranični je baštinski projekt suradnje koјег проводе Grad Pleternica i Općina Tomislavgrad s ciljem kulturno-turističke valorizacije i očuvanja dvaju fenomena UNESCO nematerijalne kulturne baštine čovječanstva: napjeva bećarca u Pleternici i Slavoniji te napjeva gange u Tomislavgradu i Hercegovini. Kroz participativni rad s lokalnim zajednicama Pleternice i Tomislavgrada, tvrtka Muze d.o.o. radi na dugoročnom planiranju i razvoju interpretacijske strategije kulturne rute, te interpretacijskim planovima dvaju glavnih nositelja projekta – Muzeja bećarca u Pleternici i Muzeja gange u Tomislavgradu. Nematerijalna baština napjeva s liste UNESCO-a snažna

Ključne riječi:

kulturska ruta, nematerijalna baština, interpretacija baštine, participativni rad,kulturni turizam

Key words:

cultural route, intangible heritage, interpretation of heritage, participatory work, cultural tourism

je poveznica razvoja i umrežavanja dviju lokalnih zajednica, a kulturna ruta kao platforma omogućit će razvoj i realizaciju zajedničkih inicijativa kulturne suradnje lokalnih zajednica, posebno onih iz ruralnih područja, s potencijalom proširenja na sva europska područja koja njeguju i razvijaju nematerijalnu baštinu napjeva.

To speak about cultural routes today means to speak about a very important resource of cultural policies and an important medium by which the development of cultural tourism is made possible, and even sustainable development in the wider sense. The Cultural Route of Becharac and Ganga is a cross-border heritage collaboration project which is being implemented by the Town of Pleternica and the Municipality of Tomislavgrad with the aim of the cultural-touristic valorisation and preservation of two phenomena of UNESCO's Intangible Cultural Heritage of Mankind: the folk singing forms becharac in Pleternica and Slavonia and ganga in Tomislavgrad and Herzegovina. Through the participatory work with the local communities of Pleternica and Tomislavgrad, the company Muses Ltd. is working on the long-term planning and development of the interpretation strategy of the cultural route, plus the interpretation plans of the two main parties involved in the project – the Museum of Becharac in Pleternica and the Museum of Ganga in Tomislavgrad. The intangible heritage of the folk singing forms from UNESCO's list is a powerful link of the development and networking of two local communities, and the cultural route as a platform will enable the development and realisation of communal initiatives of the cultural collaboration of the local communities, especially those from rural regions, with the potential of spreading to all European regions which nurture and develop the intangible heritage of folk singing.

Jasenka Kranjčević

Jesu li planirana seoska naselja resurs ekomuzeja?

Are planned rural settlements a resource for eco-museums?

Budući je prema urbano – ruralnoj tipologiji EUROSTAT-a 79% teritorija Hrvatske karakterizirano kao dominantno ruralno područje, postavlja se pitanje jesu li sva sela u Hrvatskoj nastala spontano ili postoje i planska sela? Malo je poznato da je značajan broj sela (za sada je poznato njih 230) u Hrvatskoj nastao planski s određenim ciljem: unaprjeđenja poljoprivredne i šumarske proizvodnje te ribarstva ali i osiguranja transporta poljoprivrednih proizvoda, obnove nakon požara, obnove nakon poplava te obnove nakon klizanja zemljишta. Nažalost, brojna su sela nestala zbog poplava, klizišta, ratova ili poraća. Od sredine 18. do sredine 20. stoljeća, današnji prostori Hrvatske bili su u sastavu različitih država (Austro-Ugarske Monarhije, Kraljevine Italije, Kraljevine Jugoslavije i socijalističke Jugoslavije) te su brojni inženjeri, geodeti, arhitekti, agronomi i drugi s prostora danas različitih

Muze d.o.o. savjetovanje i upravljanje
u kulturi i turizmu
ivanajagic@muze.hr

Ključne riječi:

Hrvatska, planirana ruralna naselja, resurs, eko muzeji, razvoj lokalnih zajednica

Key words:

Croatia, planned rural settlements, resources, eco museums, development of local communities

država (Austrija, Mađarska, Češka, Hrvatska i dr.) bili angažirani na izradi regulacijskih planova za nova sela. Tako na prostoru Hrvatske postoji "nova sela" koja su regulirana, građena i naseljavana planski sa stanovnicima iz danas različitih europskih država. Do sada planirana sela u Hrvatskoj nisu promatrana kao kulturno dobro te kao naselja koja do-prinose specifičnom prostornom identitetu različitosti kulture. Kroz prezentaciju izgradnje novih sela kroz različita vremenska razdoblja, u radu se propituje jesu li ona dio kulturne baštine, doprinose li prostornom identitetu, jesu li ona resurs ekomuzeja te mogu li biti stavljena u funkciju razvoja.

According to the urban - rural typology of EUROSTAT, 79% of the territory of Croatia is characterized as the dominantly rural area. The question arises whether all the villages in Croatia have developed spontaneously and whether there are planned villages? It is little known that a significant number of villages (230 known up until now) in Croatia have been planned with a specific aim: improvement of agricultural and forestry production and fisheries, but also insurance of transport of agricultural products, post-fire reconstruction, post-flood reconstruction and land replenishment. Unfortunately, many villages have disappeared due to floods, landslides, wars or aftermaths of wars. From the middle of the 18th to the mid-20th century, today's territory of Croatia was part of different states (Austro-Hungarian Monarchy, Kingdom of Italy, Kingdom of Yugoslavia and Socialist Yugoslavia) and numerous engineers, geodesists, architects, agronomists and others came from different countries (Austria, Hungary, Czech Republic, Croatia, etc.). Thus, on the territory of Croatia we find "new villages" that are planned, built and populated with residents of today's different European countries. Until now, planned villages in Croatia built from the mid-18 to the mid-20th century have not been considered as heritage contributing to the recognition of the specific spatial identity and diversity of culture. Through the presentation of the construction of new villages through different time periods, the paper questions whether planned villages are part of cultural heritage, whether they contribute to spatial identity, can they be treated as an eco-museum resource or a resource for future development.

Institut za turizam Zagreb
jasenka.kranjcevic@iztzg.hr

Lidija Bajuk

Ekomuzej Mura: Između autoetnologije i metafore - jedan (re)konstruirani dan u životu mlinara

Mura Eco-museum: Between autoethnology and metaphor - a (re)construction of a day in life of a miller

Ekomuzej Mura u Žabniku u općini Sveti Martin na Muri ostvaren je zahvaljujući lokalnoj inicijativi i novčanoj potpori EU. U radu se na temelju središnje muzejske interaktivno-multimedijalne izložbe razmatra tematsko-sadržajna koncepcija ekomuzeja na dvije razine – od autoetnološke rekonstrukcije do metaforičke konstrukcije, odnosno od razvoja autorske ideje do nastojanja oko oblikovanja lokalnog identiteta.

Ključne riječi:
lokalni ekomuzej, baština,
autoetnologija, lokalni identitet

The Mura eco-museum in Žabnik, located in the Sveti Martin na Muri Municipality, was set up thanks to local initiative and with financial support from the EU. The museum's central feature is an interactive multimedia exhibition. This work, on the basis of the exhibition, analyses the thematic categorization of the museum and its exhibits through two concepts – autoethnological reconstruction and metaphorical construction, thus tracking the shaping of the local identity from the development of the initial idea.

Kristijan Brkić

Ekomuzej Žumberak - razvoj koncepta raspršenog muzeja

Eco-museum Žumberak - development of the scattered museum concept

Javna ustanova „Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje“ u suradnji s Turističkom zajednicom Zagrebačke županije razvija koncept Ekomuzeja Žumberak. Područje Parka obuhvaća 342 km² u kojem nema urbanih naselja, već više od 140 sela i zaselaka. Uz bio-raznolikost, druga glavna vrijednost zbog koje je ovo područje zaštićeno u kategoriji parka prirode je očuvani tradicionalni mozaični krajobraz. Njega čine nepregledne šumske površine u kojima su smještena tradicionalna sela i okolne otvorene površine pašnjaka i livada. Sam doživljaj vrijednosti Parka nije vezan uz jednu lokaciju, jedan fenomen, nego iziskuje cjelodnevni obilazak prostora i „upijanje“ mozaičnog krajobraza te otkrivanje arheoloških, kulturnih i bioloških značajki. Takav koncept zahtjeva disperziju rasporeda atrakcija, čime i sam njihov obilazak uključuje doživljavanje te glavne vrijednosti – tradicionalnog mozaičnog krajobraza. Poučeni uspješnim primjerima slovenske Logarske doline te međimurskog Ekomuzeja Mura, izradili smo s našim hrvatskim i slovenskim partnerima projekt uspostave Ekomuzeja Žumberak. Provedba uključuje aktivnosti poboljšanja posjetiteljske infrastrukture Parka, suradnju s lokalnim pružateljima turističkih usluga i baštinskim zajednicama te realizaciju Posjetiteljskog centra Sošice kao ishodišne točke za istraživanje i otkrivanje Žumberka.

Public institution “Žumberak - Samoborsko gorje Nature Park” is developing the concept of Eco-museum Žumberak in cooperation with the Zagreb County Tourist Board. The Park area covers 342 km² with no urban settlements, but with more than 140 villages and hamlets. In addition to biodiversity, the other main value for which the area is protected in the category of nature park, is the preserved traditional mosaic landscape. It is made up of unprecedented forest areas within which traditional villages and surrounding open fields of pastures and meadows are located. The experience of the Park’s value is not related to one location, one phenomenon, it rather takes a day-long tour of the area for the “absorption” of the mosaic landscape and the discovery of archaeological, cultural and biological features. Such a concept requires a dispersed layout of attractions, so the tour itself involves

Key words:

local eco-museum, heritage, autoethnology, local identity

Institut za etnologiju i folkloristiku Zagreb

lidija@ief.hr

Ključne riječi:

Žumberak, park prirode, raspršeni muzej

Key words:

Žumberak, nature park, scattered museum

Javna ustanova Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje

kristijan.brkic@

pp-zumberak-samoborsko-gorje.hr

experiencing its main value - the traditional mosaic landscape. Inspired by the successful examples of the Slovenian Logar valley and the Međimurje Eco-museum Mura, we have created project for the establishment of the Eco-museum Žumberak, together with our Croatian and Slovenian partners. The implementation includes activities of improving Park's visitor infrastructure, co-operation with local providers of tourist services and heritage communities and realization of the Sošice Visitor Center as the starting point for the exploration and discovery of Žumberak.

Vida Pust Škrkulja

Načela ekomuzeja u izgradnji koncepcije djelovanja nove muzejske ustanove - primjer Muzeja Ivanić-Grada
The principles of eco-museums in the building of the operating concept for a new museum institution - The case of Ivanić-Grad Museum

Muzej Ivanić-Grada javno djeluje od proljeća 2016. godine. U koncepciji dugoročnog razvoja muzejske ustanove usmjeren je na cijelovit pristup sustavnoj zaštiti i promicanju baštine na cjelokupnom području pod upravom Grada Ivanić-Grada. Time nastavlja razvijati ideje prezentirane već u popratnom programu skupa "Best in Heritage" u Dubrovniku 2003. godine. Zbog neadekvatnih prostornih kapaciteta građevine u kojoj inicijalno djeluje, novi muzej širi područja svojih aktivnosti na periferiju grada i na okolna naselja, tražeći oblike suradnje s akterima civilnoga društva. Nadovezujući se na temeljnu koncepciju razvoja, muzej nastoji biti suradnik i stručni koordinator skrbi za baštinu in situ, te promicatelj očuvanja raznovrsnih oblika prirodne i kulturne, materijalne i nematerijalne baštine u autentičnim sredinama. Programski ciljevi muzeja vezani su i uz postavljanje suvremenog informacijsko-dokumentacijskog sustava, uređenje i opremanje prostora za funkcionalnu muzejsku čuvaonicu i stručnu priručnu biblioteku, otvaranje suvremeno opremljenih izložbenih prostora i prostora za edukativni rad i komunikaciju s posjetiteljima ali uz očuvanje primarnih baštinskih vrijednosti zbog kojih je muzej i osnovan.

Muzej Ivanić-Grada se zalaže za očuvanje, sanaciju i revitalizaciju dislociranih baštinskih cjelina kao što su povijesna jezgra Ivanić-Grada, vatrogasni domovi i nefunkcionalne školske zgrade, stare gospodarske i tradicijske građevine u gradu i okolnim selima, pa i zbirke dokumenata i druge grade u privatnom vlasništvu. Stvara se i podloga za planirani razvoj posebnog odjela posvećenog tradiciji naftnog rudarstva, s lokacijom industrijskog objekta u prirodnom okolišu šume iznad obližnjeg Graberja Ivanićkog.

Dugoročni planovi razvoja muzeja idu u korak s razvojem turizma ali strogo poštujući obveze zaštite i očuvanja autentične prirodne i kulturne baštine te njezine stručne obrade, istraživanja, dokumentacije, suvremene komunikacije i promidžbe u cilju širokog obrazovanja i poboljšanja uvjeta života cjelokupne društvene zajednice.

The Ivanić-Grad Museum has been in operation as public institution from spring 2016.

Ključne riječi:

Muzej Ivanić-Grada, ekomuzej, kulturna baština, mali gradovi

Key words:

Ivanić-Grad Museum, eco-museum, cultural heritage, small towns

Muzej Ivanić-Grada
vidartia@gmail.com

Its long-term concept of development has been directed towards a complex approach to a system of preservation and promotion of heritage on the whole territory of the Town of Ivanić-Grad. This is the way of developing the initial ideas presented in the follow-up programme of The Best in Heritage (Dubrovnik, 2003). Due to inadequate spatial capacity of the building in which the museum is located, the museum spreads its activities to the peripheral areas of the town and to surrounding villages, also using forms of cooperation with the activities of civil society. Based on its initial concept of development, the museum is trying to be a collaborator and a professional coordinator of the care for heritage in situ, and a promoter of various kinds of natural and cultural, tangible and intangible heritage in its authentic environment. The museum operating programme aims towards establishing an up-to-date information-documentation system, adaptation and furnishing of exhibition space suitable for a functional museum depot and a handy professional library, opening of well designed and equipped exhibition space with rooms for educational activities and communication with visitors, while preserving the primary heritage values as the main reason why the museum was founded. The Ivanić-Grad Museum advocates for preservation, recovery, and revitalization of dislocated heritage units like the historical core of Ivanić-Grad, old fire-stations and non-functional school buildings dispersed over the entire territory governed by the local administration, examples of traditional buildings in the town and in the surrounding villages, and of course, collections of documents and artefacts owned by private collectors. It also prepares the foundations for the planned development of a separate department, dedicated to the tradition of oil industry at the location of the industrial complex within the natural forest environment above the nearby Graberje Ivaničko. The museum long-term development plans go side-by-side with development of tourist resources but strictly respecting regulative obligations in protecting and preserving authentic natural and cultural heritage, its professional interpretation, research, documentation, communication, dissemination and promotion, oriented to a wide level of education and improvement of living conditions for the entire community.

Klementina Batina

Od zbirke do ekomuzeja: lokalne inicijative i razvojni projekti Općine Bistra

From collection to eco-museum: local initiatives and development projects of the Bistra Municipality

Na području Općine Bistra, od njezina ustroja 1995. godine do danas, realizirani su brojni programi i projekti u svrhu cijelovitog razvoja na području gospodarstva, infrastrukture, zdravstva, ekologije, obrazovanja, sporta i kulture. Pojačane aktivnosti na području kulture odvijale su se tijekom 2009. godine prilikom obilježavanja 800 godina od prvog spomena imena Bistra u povijesnim izvorima. Svečana obljetnica bila je povod za aktivnije sudjelovanje lokalnih udruga u osmišljavanju različitih događanja u okviru manifestacije Dani Bistre, kao i za prezentaciju tradicijskih običaja i zanata na sajmovima koji se održavaju

Ključne riječi:

bistranski kraj, identitet, baština, održivi razvoj, ekomuzej

Key words:

the Bistra region, identity, heritage, sustainable development, eco-museum

uz godišnje crkvene blagdane (Mikulinsko Posvetilo, Rokovsko proščenje, Vendelinska nedelja itd.). Baštinske akcije koje su tijekom proteklih godina organizirale i provele udruge građana bistranskog kraja u povodu tradicijskih blagdana te u okviru javnih godišnjih manifestacija svjedoče o intrinzičnoj potrebi da se specifičan identitet bistranskog kraja "oživi" i predstavi unutar lokalne zajednice. Udruge su tako kroz svoj volonterski rad osmislice i kreirale prigodne tradicijske proizvode i suvenire, organizirale brojne izložbe lokalnih umjetnika te objavile zapažene zbirke literarnog stvaralaštva na lokalnom dijalektu. U volonterski rad uključili su se i profesori i učenici Osnovne škole Bistra u sklopu programa zavičajne nastave. Oni su od 1970-ih do 1998. godine, kada je obilježeno 150 godina školstva u Bistri, kontinuirano prikupljali predmete koje su nakon popisivanja privremeno smjestili u zgradu nekadašnje škole u Poljanici Bistranskoj. Zavičajna zbirka nije registrirana i zatvorena je za javnost. Baštinski aktivizam udruga građana, profesora, nastavnika i drugih istaknutih pojedinaca kao i specifične vrijednosti tradicijske materijalne i nematerijalne kulture bistranskog kraja, potaknuli su osnivanje udruge Ekomuzej Bistra. Cilj udruge je jačanje javno-civilnog partnerstva i stručna potpora Općini Bistra u svrhu osnivanja Ekomuzeja Bistra kao krovnog upravljačkog mehanizma koji će odgovorno i s ponosom, kroz suradnju i partnerstvo, regulirati baštinske akcije na terenu te uspostaviti uspješan model provedbe osnovnih muzeoloških funkcija zaštite, istraživanja i komunikacije baštinskih i civilizacijskih vrijednosti toga kraja u svrhu trajnog kontinuiteta identiteta. Baštinski projekt Ekomuzej Bistra, kao osnovno polazište za planiranje budućeg kulturno-turističkog razvoja Općine Bistra, unesen je u strateške dokumente i razvojne programe Općine. U prvoj fazi projekta planira se obnova i opremanje zgrade stare škole u Poljanici Bistranskoj kao budućeg interpretativnog i komunikacijskog baštinskog centra. U idućem razdoblju projektnih aktivnosti planira se razvoj infrastrukture i ekomuzejske djelatnosti in situ, oko postojećih prirodnih jezgri i krajolika, kulturnih spomenika i spomeničkih cjelina koje nose obilježja specifičnog identiteta. Uspostava baštinske ustanove Ekomuzej Bistra pridonijet će u konačnici odgovornom upravljanju baštinskim vrijednostima i održivom razvoju bistranskog kraja.

Since its establishment in 1995, Bistra Municipality realized numerous programs and projects for the purpose of integral development in the field of economy, infrastructure, health, ecology, education, sport and culture. Enhanced activities in the field of culture took place during 2009, when 800th anniversary of the first mention of the name Bistra was celebrated. The festive anniversary was a motive for more active participation of local associations in the design of various events within the Days of Bistra as well as for the presentation of traditional customs and crafts at fairs held at annual festivals (Mikulinsko Posvetilo, Rokovsko proščenje, Vendelinska nedelja, etc.). Heritage actions organized by citizen's associations of Bistra region in the past years are testimony of to the intrinsic need to "revive" the specific identity of the Bistra region and present it within the local community. Through their volunteering work, the associations have designed and created traditional products and souvenirs, organized numerous exhibitions of local artists and published remarkable

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Odsjek za etnologiju
klementina@hazu.hr

collections of literary works on local dialect. Teachers and pupils of Bistra Primary School were also engaged in the process. From 1970 to 1998, when the 150 years of schooling in Bistra was marked, they continuously collected items that were temporarily housed in the old school building in Poljanica Bistranska. The local collection is not registered and is closed to the public. Heritage activism of associations of citizens, professors, teachers and other prominent individuals as well as specific values of traditional material and non-material culture of the Bistra region have prompted the founding of the Eco-museum Bistra association. The aim of the Association is to strengthen the public-civil partnership and expert support to the Municipality of Bistra for the purpose of establishing the Eco-museum Bistra as a roof management mechanism that will responsibly and proudly, through cooperation and partnership, regulate heritage actions and establish a successful model of implementation of basic museum functions, such as protection, communication of the heritage and civilization values of the region for the purpose of permanent identity continuity. Heritage project Eco-museum Bistra, as the basic starting point for planning the future cultural and tourist development of Bistra Municipality, was incorporated into the Municipality's strategic documents and development programs. The first phase of the project is to renovate and equip the old school building in Poljanica Bistranska as a future interpretative and communication heritage center. In the next period of project activities, the development of infrastructure and eco-museum activities is planned in situ, around existing natural corridors and landscapes, cultural monuments and monumental units bearing the characteristics of a specific identity. Establishment of the heritage institution Eco-museum Bistra will ultimately contribute to responsible management of heritage values and the sustainable development of the Bistra region.

Denis Gaščić

Medijska vidljivost ekomuzeja: Analiza dosadašnje prakse i savjeti za povećanje medijske popraćenosti
Media visibility of the eco-museum: Analysis of current practices and tips for increasing media literacy

Od muzeja se, kao i od drugih neprofitnih institucija, u novije vrijeme očekuje da svoje postojanje opravdaju brojem posjetitelja. Pri privlačenju velikog broja posjetitelja u muzej veliku ulogu ima i prisutnost muzeja u medijima. Ekomuzeji bi zbog svoje specifičnosti medijskim djelatnicima trebali biti zanimljiviji od ostalih muzeja. Naime, živimo u vremenu prepunom senzacionalizma u kojem mediji okreću pozornost većinom prema temama za koje su sigurni da će povećati čitanost, "klikanost" i/ili gledanost. Postavlja se pitanje smiju li muzeji i u kojoj mjeri prijeći granicu senzacionalizma kako bi privukli medije i na kraju samim time doveli veći broj posjetitelja te opravdali postojanje muzeja? Treba imati na umu da ekomuzeji nisu i ne bi smjeli biti isključivo usmjereni prema tržištu jer su oni neprofitne organizacije koje za cilj imaju očuvanje i prezentaciju kulturne baštine. Potrebno

Ključne riječi:

medijska vidljivost, marketing / PR u kulturi

Key words:

media visibility, marketing / PR in culture

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti (student)
denisgasacic9@gmail.com

je stoga pronaći idealan omjer “(polu)senzacije” u prezentaciji kulturnog proizvoda, što nije nimalo jednostavno. Iako Zakon o muzejima iz 2005. godine dopušta zapošljavanje muzejskih stručnjaka za marketing i odnose s javnošću, prema službenoj statistici u hrvatskim muzejima 2016. godine radilo je samo 29 stručnjaka za PR i/ili marketing što je 2,73% od ukupnog broja stručnih i pomoćnih stručnih djelatnika. Prema takozvanoj Meksičkoj izjavi iz 1978. godine odnosi s javnošću „označuju praksi zasnovanu na umijeću, a istovremeno to je i društvena znanstvena disciplina koja daje osnovu za znanstveni pristup u analiziranju prilika i trendova, predviđanja njihovih posljedica, savjetovanja rukovodstva organizacije i primjene planiranih programa aktivnosti u službi interesa organizacije javnosti“. Kroz proteklih desetak godina odnosi s javnošću polako postaju zasebna znanstvena i stručna grana koja obrazuje vlastite stručnjake. Međutim, stručnjaci koji razumiju isključivo PR, a ne poznaju principe muzejske djelatnosti teško će pronaći odgovarajući način prezentacije ekomuzeja. Iz tog je razloga i ICOM, Međunarodni odbor za muzeje, kao međunarodna organizacija muzejâ i muzejskih profesionalaca, osnovao Komitet za marketing odnosa s javnošću (ICOM MPR Committee). Važno je stoga ospozobiti muzejsko osoblje u marketinškim aktivnostima. Prije početka svake marketinške kampanje, muzeji bi trebali razmisliti o njezinom cilju kako bi ona uopće bila uspješna te kako bi na kraju izvršili ono zbog čega postoje - očuvali kulturni identitet.

Museums, like other non-profit organizations, are expected to justify their existence with the number of visitors. The presence of a museum in the media plays a major role in this. It can be expected that eco-museums, due to their specificity, are more interesting to media professionals than other museums. The author analyses the media visibility of the eco-museums so far to find patterns that would help experts in public relations with their further work so they can, with the help of the media, increase the number of visitors. Namely, we live in a time full of sensationalism in which the media turns its attention to topics that are most probable to attract readers and ratings. The question arises whether museums are allowed and to what extent they can cross the boundary of sensationalism in order to attract the media attention and, finally, bring more visitors to justify the existence of a museum. We must keep in mind that eco-museums are not and should not be exclusively run by the market forces since they are non-profit organizations aiming at preserving and presenting cultural heritage. It is therefore necessary to find the right method of presentation of a cultural product, which is not a simple task. Although the 2005 Law on Museums allows the employment of museum marketing and public relations professionals, according to official statistics in Croatian museums in 2016, only 29 experts in PR and/or marketing are employed, which makes 2.73% of the total number of professional and auxiliary professionals. According to the so-called Mexican Statement of 1978, public relations “signify skill-based practice, and at the same time it is a social science discipline that provides the basis for a scientific approach in analysing opportunities and trends, anticipating their consequences, consulting the management of the organization and applying for the planned activity programs in the service of public interest“. Over the past ten years, public relations has slowly become a separate scientific and professional branch formed by its own experts. However,

experts who are trained only in PR and are not familiar with the principles of museum activity will find it difficult to present eco-museum in an appropriate way. For this reason, ICOM, the International Committee on Museums, as an international organization of museum and museum professionals, has established the ICOM MPR Committee. It is therefore important to train museum staff in marketing activities. Before the start of each marketing campaign, museums should consider its goal in order to be successful and to accomplish the reason of their existence - cultural identity preservation.

Majda Rubić

Ekomuzej kao partner unutar EU programa suradnje Interreg Central Europe

Eco-museum as a partner within the EU's Interreg Central Europe cooperation programme

Položaj i značaj kulturne baštine, uz gospodarski interes, također je u osnovi EU integracija budući da se ulažu znatni napor u poštivanje i očuvanje različitih europskih nacionalnih kultura. Ekomuzeji daju osobit doprinos kulturnom identitetu i razvoju lokalnih zajednica te očuvanju baštine s naglaskom na nematerijalna kulturna dobra. Ekomuzeji djeluju kao udruge građana i koriste instrumente suradnje, partnerstva, umrežavanja i baštinskog aktivizma, imajući u vidu promicanje kulturološkog dijaloga između država članica sa zajedničkim EU politikama. Projekti s temom obnove i očuvanja baštine financiraju se iz EU programa teritorijalne suradnje koji podupiru regionalni razvoj. Potrebno je da su projekti s temom očuvanja kulturne baštine usmjereni na jačanje osjećaja pripadnosti zajedničkom europskom prostoru. U ovom radu razmatra se zaštita i promicanje kulturnih resursa kao prihvatljivog područja financiranja unutar EU programa Interreg Central Europe međuregionalne suradnje 2014.-2020. Projekti se financiraju iz ovog programa teritorijalne suradnje jer je intencija očuvati kulturnu baštinu u smjeru revitalizacije s osjećajem pripadnosti EU. Ako se u EU projekt uključi Europska grupacija za teritorijalnu suradnju (EGTS) kao pravni instrument suradnje za prevladavanje prepreka koje otežavaju teritorijalnu koheziju, tada je riječ o promijenjenoj ekomuzeologiji. Pravna zaštita kulturne baštine u funkciji je trajnog očuvanja lokalne tradicijske kulture i identiteta i pažljivim razmatranjem uvjeta sporazuma o suradnji i/ili ugovora o članstvu u EGTS, pomoći će se kulturološkom dijalogu na ravноправnoj osnovi i sačuvati izvorni lokalni identitet.

The position and importance of cultural heritage, besides its economic benefits, is also in the core of EU integration since it strives to preserve different European national cultures. The eco-museums contribute in particular to the cultural identity and development of local communities, and are a suitable way to preserve the heritage with an emphasis on intangible cultural goods. The eco-museum acts as a non-governmental association and uses the

Ključne riječi:

ekomuzej, EU projekt zaštite baštine, program Interreg Central Europe, teritorijalna međuregionalna suradnja, lokalni kulturni identitet, EGTS.

Key words:

eco-museum, EU heritage protection project, Interreg Central Europe programme, territorial interregional cooperation, local cultural identity, EGTC.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU - Uprava za otoke
Majda.Rubic@mrrfeu.hr

instruments of cooperation, partnership, networking and heritage activism, having in mind the promotion of cultural dialogue between the member states and within the common EU policies. Projects aimed at restoration and preservation of cultural heritage are funded from the EU's territorial cooperation programmes that support regional development. It is necessary that such projects are aimed at strengthening the feeling of belonging to the common European area. This paper deals with the protection and promotion of cultural resources as an eligible funding area within the EU Interreg Central Europe interregional cooperation programme 2014-2020. Projects are funded by this programme because the intent is to preserve cultural heritage and revitalise it with a sense of belonging to the EU. If the European Grouping for Territorial Cooperation (EGTC) is included in the EU project as a legal cooperation instrument to overcome obstacles that make territorial cohesion more difficult, then we talk about the changed eco-museology. Legal protection of cultural heritage is a function of the permanent preservation of local traditional culture and identity. Careful consideration of the terms of the cooperation agreement and/or membership agreement in the EGTC helps develop cultural dialogue on an equal base and preserve the original local identity.

Ivan Brlić

Ekomuzej hrvatskog vinogradarstva i vinarstva u Vinodolu

Eco-museum of Croatian winegrowing and enology in the Vinodol area

Republika Hrvatska sve se više promovira kao izrazito kvalitetna i atraktivna vinarska destinacija i za takvu promociju ima itekako valjane argumente. Međutim, nedostaje joj upravo jedna ustanova u kojoj će zanimljivo i atraktivno biti predstavljena kultura vinogradarstva i vinarstva u Hrvata. Prostor koji može biti snažna veza hrvatskih vinarskih regija upravo je područje Vinodola koje pripada vinarskoj regiji Hrvatsko primorje, a još od vremena antičkog Rima to područje nosi ime Valis vinea. Ovaj prostor je danas uglavnom iskorišten u svrhu vinarstva i to na lokalitetu Pavlomir. Iako je riječ o suvremenoj vinariji koja je nakon brojnih finansijskih i organizacijskih poteškoća konačno uspješan poslovni subjekt, Pavlomir bi mogao postati nacionalno mjesto prezentiranja vinarske kulture i to od samog upoznavanja s uzgojem vinove loze, do njezinog produkta, odnosno vina. Ovo područje je idealan prostor za uzgoj višesortnih vinovih loza i to prvenstveno zbog odličnih geoloških i pedoloških karakteristika. Cilj ovog izlaganja je dati idejno rješenje nastanka ekomuzeja hrvatskog vinogradarstva i vinarstva, a sve u svrhu njegovanja kulture prerade i konzumacije hrvatskih vina te jačanja turističke ponude ovog dijela Hrvatske. Ekomuzej bi činile postojeće zgrade za prezentaciju i ponudu te novoizgrađene regionalne kuće (Slavonija, Hrvatsko zagorje, Istra i Primorje, Dalmacija) u kojima bi bio demonstriran uzgoj i prerada grožđa.

Ključne riječi:

vinova loza, Vinodol, ekomuzej, turistička prepoznatljivost

Key words:

grapes, wine, Vinodol, eco-museum, tourist brands

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar - Područni centar Gospić
ivan.brlic@pilar.hr

The Republic of Croatia is increasingly being promoted as a high quality and attractive wine destination and for such promotion there are well-valued arguments. However, there is a vivid lack of an institution in which the culture of vineyards and winemaking in Croatia can be presented. The area that can be a strong link between the Croatian wine regions is the Vinodol area, which belongs to wine region Croatian Littoral and since the time of ancient Rome it has been called Valis vinea. Today, the area is largely used for the purpose of wine-making at the Pavlomir vineyards. Although it is a contemporary winery that, after numerous problems, is a successful business entity, Pavlomir could become a national venue for the presentation of the wine culture from the beginning of the grapevine production to its product - wine. This area is ideal for growing multi-species vineyards, primarily because of its excellent geological and pedological characteristics. The purpose of this presentation is to give an idea of the emergence of an eco-museum of Croatian vineyards and winemaking with the purpose of nurturing the culture of winegrowing and consumption of Croatian wines as well as with the purpose of strengthening the tourist offer of this part of Croatia. The Eco-museum would be made of existing buildings and newly-built houses in specific regional styles (Slavonia, Hrvatsko zagorje, Istria and Croatian Littoral, Dalmatia), where grape cultivation and processing would be demonstrated.

Anita Bušljeta Tonković

Održivi ruralni turizam – studija slučaja: Linden Tree Retreat & Rancha (Park prirode Velebit)
Sustainable Rural Tourism - Case Study: Linden Tree Retreat & Rancha (Velebit Nature Park)

Koncept održivog ruralnog razvoja u svojoj se suštini koncentriira na dvije zadaće. Prva je poboljšanje životnih prilika lokalnih zajednica na određenom prostoru, a druga se odnosi na očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa. Održivi turizam je, prema ustaljenoj definiciji, pomno planirana akcija s jasnim, konkretnim i dugoročnim ciljevima, koja ne uzrokuje devastaciju okoliša, a uvažava ekonomske, društvene, ekološke i kulturne vrijednosti prostora na kojem se odvija. Cilj izlaganja prikaz je turističkog sadržaja u odredištu Linden Tree Retreat & Ranch, te njegova nastanka i razvoja. Ovo odredište zadovoljava obje ranije navedene zadaće i uvažava ukupne sociokulturne i ekološke vrijednosti sela, odnosno tradicionalne hrvatske regije u kojoj se nalazi, Like, koju su modernizacijski procesi tijekom 19. i 20. stoljeća češće mimoilazili negoli mijenjali. Pozitivna posljedica takvih okolnosti očuvanost je njezinih prirodnih resursa. Ti resursi u novije se vrijeme pokušavaju koristiti na održiv način, jednako u Lici i ostatku Hrvatske. Međutim, ranč u Velikoj Plani jedinstven je primjer održivog turizma zbog sinergije s okolišem i lokalnom zajednicom, odnosno zbog originalnosti same ideje koja se dijelom ostvarila kao lokalnom kontekstu prilagođena presliku sjevernoameričkih domorodačkih praksi. Kako bismo što jasnije sagledali koncept održivog ruralnog turizma i novijih pojmoveva poput "od-rasta", ova studija slučaja najprije se temelji na analizi sekundarne literature. Potom se, uz pomoć kvalitativnog uvida (promra-

Ključne riječi:

Lika, lokalna zajednica, prirodni resursi, održivi razvoj, održivi turizam

Key words:

Lika, local community, natural resources, sustainable development, sustainable tourism

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar - Područni centar Gospić
anita.busljeta.tonkovic@pilar.hr

tranje i polustrukturirani intervju) oslikava osviješteno, održivo djelovanje koje, začetnik ideje Božidar Jerković, naziva CIDER – eng. Community (zajednica), Integrity (integritet), Development (razvoj), Evolution (evolucija) i Responsibility (odgovornost). Ovdje se radi o svojevrsnoj pomirbi ekoloških s ekonomskim interesima slijedom čega je postupno oblikovana prilika za daljnji razvoj i suradnju s ostalim akterima u poljoprivredi i turizmu o čemu je riječ u zaključnim razmatranjima.

The concept of sustainable rural development in its essence concentrates on two tasks. The first is the improvement of life opportunities of local communities in a given space, the second is preservation and sustainable use of natural resources. Sustainable tourism, according to usual definition, is a carefully planned action with clear, concrete and long-term goals, which doesn't cause environmental devastation, and respects the economic, social, ecological and cultural values of the space in which it takes place. The aim of the presentation is to show the tourist content at the destination Linden Tree Retreat & Ranch, its origin and development. This destination satisfies both above-mentioned tasks and adopts the overall socio-cultural and ecological values of the village, respectively the traditional Croatian region Lika in which it is located, which was mainly skipped by the modernization processes of the 19th and 20th centuries. The positive consequence of such circumstances is the preservation of its natural resources. In recent times, these resources are being used in a sustainable way, equally in Lika and the rest of Croatia. However, the ranch in Velika Plana is a unique example of sustainable tourism due to synergies with the environment and the local community, respectively because of the originality of the idea itself that was partly realized as a locally customized copy of North American native practices. In order to understand the concept of sustainable rural tourism and newer concepts like degrowth, this case study is first based on the analysis of secondary literature. Then, with the help of qualitative insight (observation and semi-structured interview) reflects the conscious, sustainable action that, the originator of the idea Božidar Jerković, called CIDER – Community, Integrity, Development, Evolution and Responsibility. This is a kind of reconciliation of ecological and economic interests, which has gradually shaped the opportunity for further development and co-operation with other actors in agriculture and tourism, which is the subject of concluding considerations.

Josip Cmrečnjak

Civilni sektor kao čimbenik razvoja ruralnih područja – primjer Općine Nedelišće

Civil sector as the factor of development of rural areas – example of Nedelišće Municipality

Civilni sektor postaje sve važniji čimbenik razvoja ruralnih područja implementacijom pristupa odozdo prema gore. U Općini Nedelišće najviše udruga djeluje na području sporta, kulture te zaštite okoliša i prirode. Intervjuirani predstavnici udruga civilnog sektora

većinom su visoko motivirani članovi lokalne zajednice koji smatraju da svojim djelovanjem mogu unaprijediti kvalitetu života svojih sumještana. Većina ih smatra da se zajedničkim radom lokalne zajednice može doći do novih ideja i inicijativa kojima bi se doprinijelo razvoju Općine. Identitet u ruralnom području postaje sve važniji čimbenik razvoja turizma, ali i dodatna vrijednost u promociji lokalnih gospodarstvenika. U Općini Nedelišće postoji pozitivna praksa nastupanja članova udruge za očuvanje kulturne baštine (KUU Seljačka Sloga Nedelišće) na gospodarskim sajmovima gdje se prezentiraju proizvodi iz Međimurja čime su ti proizvodi povezani s lokalnim identitetom. Udruge su, uz finansijsku pomoć Općine, provele nekoliko projekata važnih za razvoj na području očuvanja okoliša i baštine te društvenog života. Volonterskim radom članova lokalne zajednice u prošlom stoljeću izgrađena je infrastruktura potrebna za rad dobrovoljnih vatrogasnih društava, knjižnice, čitaonice, dramske skupine, a ogrank Seljačke sloge Nedelišće prikupljao je kulturno blago te tako očuvao baštinu i identitet mjesta. Iz njihovog rada razvila se manifestacija Međimurska popevka koja je danas temelj moguće UNESCO-ve zaštite „međimurske popevke“ kao nematerijalne kulturne baštine. Nekad uobičajena željeznička stanica u naselju Dunjkovec inicijativom udruge za očuvanje kulturne baštine Međimurska gruda uređena je za povijesnu zbirku Štrekari posvećenoj pružnim radnicima koji su radili na izgradnji prve pruge kroz Hrvatsku. Uređenjem šetnice oko naselja Slakovec, parka oko spomenika Čige (uz uređenje odmorišta za cikloturiste) kao i uređenjem parka Maxenca, lokalnom se inicijativom obogaćuje društveni život ali i turistička ponuda Općine Nedelišće. Ovi primjeri pokazuju kako civilni sektor može aktivno doprinijeti turističkoj ponudi i brendiranju Međimurja u novom trendu razvoja kontinentalnog turizma.

With a new paradigm in rural development, a bottom-up approach, the civil sector is becoming an important factor of development. Most associations of civil sector in the Nedelišće Municipality operate in the field of sport, culture and environmental protection. Interviewed representatives of associations are mostly highly motivated local community members who think they are able to improve quality of life in the Municipality. Most of them consider participation in associations as a great way for emerging new ideas and initiatives which could enhance local development. Identity in rural areas becomes more and more important factor of tourism development, but it also adds value in promoting local products and companies. There is a positive cooperation between members of an association for the preservation of cultural heritage and local businessmen in Nedelišće Municipality. Association members have folklore performances on economic fairs where local products are presented which gives added value to products associated with local identity. Using financial aid from the Municipality, associations implemented various projects important in already mentioned areas of civil sector influence. Members of civil society in the 20th century helped voluntarily to build infrastructure important for the work of voluntary firefighter departments, libraries, drama groups etc. Culture association Seljačka Sloga Nedelišće collected folk songs and customs preserving the cultural heritage. Because of their work, a manifestation Međimurska popevka was founded which is a basis for possible UNESCO protection of međimurska popevka as intangible cultural heritage. A common train

Ključne riječi:

civilni sektor, kulturna baština, Međimurje, Nedelišće

Key words:

civil sector, cultural heritage, Međimurje region, Nedelišće

Sveučilište u Zagrebu,

Prirodoslovno-matematički fakultet
(student)

josip.cmrecnjak@student.geog.pmf.hr

station in village of Dunjkovec has become a place of historical collection Štrekari dedicated to construction workers of the first railway line in Croatia. This project was encouraged by local association Međimurska gruda. Walking trail in Slakovec, park around monument Čiga and also park Maxenca are all projects emerging from civil sector associations. With these and other projects, local initiatives enrich social life but also make this area more attractive for tourists. Projects like these can contribute to the tourist offer and branding identity of Međimurje in new trends of development of continental tourism in Croatia.

Ivana Hazulin

Muzej Radboa, Radoboj
Radboa Museum, Radoboj

Muzej Radboa predstavlja novootvorenu muzejsku instituciju u Općini Radoboj (Krapinsko-zagorska županija). Službeno je otvoren za javnost i posjetitelje 27. lipnja 2017. godine. Sačinjen je od tri zbirke; geološke, rudarske i arheološke. Muzej baštini znamenitosti lokalnog kraja zahvaljujući rudarskoj infrastrukturi i industrijskoj povijesti koja se temelji na pronalasku sumpora i ugljena, koji su se na ovim prostorima eksplorirali više od 100 godina. Geologija Radoboj-a ima svjetski značaj zahvaljujući pronalasku neprocjenjivih okamina od kojih je najvažnija okamina lista vinove loze starosti između 12-14 milijuna godina, što ujedno predstavlja i najstariji fosil takve vrste u Europi. Paralelno s pronalaskom prirodnih bogatstava otkrivena su na prostoru Radoboj-a brojna arheološka naselja od kojih su najvažnija ona smještena na obroncima gore Strahinjčice. Od 2013. godine u Radoboju se provode moderna arheološka istraživanja kojima je prikupljena većina predmeta izloženih u stalnom postavu. Muzej Radboa pruža i edukacijske usluge koje se ostvaruju putem radionica, terenske i izvanučioničke nastave, te školskih izleta. Spomenuta bogatstva i nalazi koji predstavljaju radobojsku povijest smješteni su unutar dvije velike prostorije povezane malim rudarskim oknom u zgradi koja je prije 100 godina bila osnovna škola. U blizini Muzeja je uređen park Radobojski trnac koji predstavlja jedinstveni primjer tradicijskog travnjačkog voćnjaka. Uređena je i planinarsko-poučna staza „Putevima orhideja“ na gori Strahinjčici koja je jedinstvena po 32 različite vrste samoniklih orhideja zastupljenih na ovom području.

The Radboa Museum represents a newly opened museum in the municipality of Radoboj (Krapina-zagorje county). It opened to the public and visitors on June 27, 2017 and consists of three collections: geological, mining and archaeological sets. The museum inherits local sites thanks to the mining infrastructure and industrial history based on the founding of sulfur and coal, exploited for more than 100 years. Geology of Radoboj has a worldwide significance thanks to the discovery of valuable fossils. The most important and oldest one

Ključne riječi:

Radoboj, Muzej Radboa, tradicija rудarstva, geologija, arheologija

Key words:

Radoboj, Radboa Museum, mining tradition, geology, archaeology

Muzej Radboa za muzejsku djelatnost
info@radboa.com

is the fossil of grape vine leaf, aged between 12 and 14 million years. Parallel with the finding of natural resources, there are numerous archaeological findings in the area of Radoboj, most of which are located on the slopes of the Strahinjčica mountain. Since 2013, modern archeological research has been carried out in Radoboj, where most of the objects are exhibited in the permanent museum exhibition. The Radboa Museum also provides educational services through workshops, on-site and off-class teaching and school trips. The Museum offers several workshops related to museum exhibitions in its pedagogical activities.

The richness of Radoboj history are presented in two rooms connected by a small mining shaft in a building that was built 100 years ago and was used as a primary school. Nearby, the park „Radobojski trnac“ was established, which represents a unique example of the traditional garden. There is also a “Pathway of Orchids” on the mountain Strahinjčica, which displays 32 different types of autochthonous orchids present in this area.

Dubravka Habuš Skendžić

Izazovi osnivanja i vođenja ekomuzeja - Ekomuzej “Tragovi prošlosti”, Sesvete

The challenges of establishing and founding eco-museums - "The journey through the past" eco-museum, Sesvete

Suvremena interpretacija kulturne i prirodne baštine potiče na razmišljanje, podučava na nestereotipan način i podiže svijest ljudi o vlastitim vrijednostima. Budući ekomuzej pod nazivom „Tragom prošlosti“ zasniva se na ideji da se prožimanjem seoskog i gradskog načina života iskoriste najbolje osobine jednog i drugog, kombinirajući stara tradicionalna znanja iz različitih aspekata života s novim saznanjima (tradicionalni vrt – permakultura, drvena kuća – zdravo stanovanje). Uz prikaz suživota s prirodnim okruženjem ljudi nekadašnjeg sela, osmišljen je i interaktivni program šetnje s ljamacima šumskim putevima, kao harmonična integracija ljudi, životinja i krajobraza. Postav je zamišljen kao inovativna izložba koja postavlja zanimljiva pitanja o životu, kulturi i umjetnosti. U središtu su “obični” ljudi, a svakodnevni život i rad prikazan je kroz zanimljive priče. Do cijelokupne slike o životu Prigorja i Prigoraca u prošlosti, dolazi se kroz zanimljive priče o zanatima ili uobičajenim poslovima iz svakodnevnog života. Pričamo različite priče: priča o vrtu nekad i danas, priča o poljoprivrednim strojevima i alatima, priča o žitaricama – uz rub šume i jezera mala „njiva“ s redom kukuruza, pšenice, prosa, ječma..., priča o kruhu (žitarice u vrećicama, mljevenje na ručnom mlinu, pečenje kruha u krušnoj peći), priča o kovačima i konjima (rekonstrukcija kovačnice), priča o stolarima i cimermanima (stolarski i cimermanski alati), priča o drvenim kućama (stanovanje), priča o Medvednici (flora i fauna), životinje na farmi, šetnja s ljamacima (posebna atrakcija su ljame, jer druženje i šetnja s njima vrlo povoljno utječe na ljudsku psihi). Koristiti će se različiti pristupi u interpretaciji kulturnog i prirodnog nasljeđa: interaktivne radionice, igraonice, pričaonice, panoi s kratkim tekstovima, događanja kroz godinu. U prezentaciji bi bilo najbolje uvesti volontere, domaće ljudi koji poznaju život i tradiciju kraja, razgovaraju s posjetiteljima, demonstriraju različita umijeća.

Ključne riječi:

ekomuzej Sesvete, interpretacija
naslijeđa

Key words:

eco-museum Sesvete, heritage
interpretation

Muzej Prigorja, Sesvete

d.habus.skendzic@muzejprigorja.hr

Uključivanje lokalne zajednice u programe razvija kolektivnu svijest o zajedničkom cilju i pozitivan odnos prema baštini, a volonterima prenošenje znanja i ljubavi prema svom nasljedju donosi osjećaj pripadnosti, potvrdu i poštovanje vlastite prošlosti.

Contemporary interpretation of the cultural and natural heritage which encourages thinking, teaching in a non-stereotype way, and raising awareness of people about their own values. Future eco-museum under the name “The journey through the past“ is based on the idea of using the best traits of the past and of the present by combining rural and urban lifestyles, combining old traditional knowledge from different aspects of life with the new knowledge (traditional garden – permaculture, wooden houses – healthy housing). The aim is to show the coexistence between the natural environment and the people of the village. To experience this kind of integration between people, nature and animals today, there is also an interactive program of llama trekking through the woods. The innovative exhibition is designed to ask interesting questions about life, culture and art. The focus of the exhibition is to present everyday life and work of “ordinary“ people through interesting stories. Following the stories of the crafts and usual chores we paint the whole picture about life of the people in this area. There are stories to be told: the story of the garden (now and then), the story of the agricultural machinery and tools, the story of the cereals – a small “field“ next to the woods with a row of wheat, corn, millet, rye, oats, ..., the story of bread (cereals stored in bags, milling on the manual mill, baking the bread in the traditional bread oven), the story of the blacksmiths, horses (reconstruction of the forge), the story of the carpenters and woodworkers (their tools), the story of the wooden homes (housing), the story of the Medvednica mountain (flora and fauna), animals on the farm, llama trekking (extra offer on the farm, spending time and walking with llamas favorably affects human mind). Different approaches will be used for the interpretation of cultural and natural heritage: interactive workshops, boards with short texts, events throughout the year. Presentation could involve volunteers and natives who know the life and the tradition of the area. They would talk to the visitors and demonstrate different skills. Involvement of the local community in programs would develop collective awareness of common goal and positive relationship towards heritage. Volunteers would get the feeling of belonging and respect for their own heritage through sharing knowledge and love for their crafts with visitors.

Davor Špoljar

Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina - nova muzejska ustanova u sjeverozapadnoj Hrvatskoj
Zlatko Dragutin Tudjina Pregrada Municipal Museum - a new museum institution in Northwestern Croatia

Pregrada je smještena u zapadnom dijelu Hrvatskog zagorja, u Krapinsko-zagorskoj županiji, između rijeke Sutle i padina Maceljske gore. Muzej grada Pregrade Zlatko Dra-

gutin Tudjina osnovan je 2005. godine od strane Gradskog vijeća Grada Pregrade. Muzej je smješten u obnovljenoj zgradi koja je prvotno sagrađena 1908. za javnu pučku školu. Osim muzeja, u zgradi „Stare škole“ smještena je i Gradska knjižnica Pregrada. Stalni postav otvoren je 2007. godine, a predstavljeno je 639 eksponata. Stalni postav muzeja čine tri zbirke: Ljekarnička zbirka Thierry, Rudarska zbirka i Numizmatička zbirka. Ljekarnička zbirka predstavlja farmaceutsku djelatnost obitelji Thierry čije je djelovanje od izuzetne važnosti za Hrvatsku jer je u Pregradi bila prva industrijska proizvodnja lijekova u Hrvatskoj. Malo je poznato da su se lijekovi proizvedeni u Pregradi, od kojih su najpoznatiji Centifolijska mast i Čudotvorni balzam, izvozili diljem Europe i sjeverne Afrike. Rudarska zbirka je od izuzetne važnosti za gospodarsku prošlost Pregrade, naime napredak grada uvelike je bio vezan za ugljenokop. Nakon više od sto godina postojanja, rudnik ugljena zatvoren je 1970-ih. Uz povijest rудarstva, u istom prostoru predstavljena je geološka prošlost Pregrade. Posljednja, ali ne i manje važna zbirka je Numizmatička zbirka, koja predstavlja bogatu numizmatičku djelatnost donatora Zlatka Dragutina Tudjine. Gospodin Tudjina, porijeklom iz Pregrade, dao je tijekom emigracije i života u Münchenu u Bavarskoj, kovati zlatnike i srebrnjake posvećene hrvatskim povijesnim ličnostima: kralj Tomislav, kardinal Alojzije Stepinac, Marko Marulić, Stjepan Radić, sv. Nikola Tavelić i kardinal Franjo Šeper. Zbirka sadrži i kalupe za izradu medalja, zlatnika i srebrnjaka, ali tu je i značajan broj različitih europskih medalja iz Austrije, Njemačke, Francuske, Belgije itd.

Pregrada is situated in the western part of the region of Hrvatsko zagorje, in Krapina-Zagorje County, between the river Sutla and the slopes of the mountain Macelj. Zlatko Dragutin Tudjina Pregrada Municipal Museum was established in 2005 by the Town Council of Pregrada. The museum is located in a renovated building, which was originally built in 1908 as a public elementary school. Besides the museum, the „Old School“ building is home of Pregrada Town Library. The permanent display with 639 exhibits was opened to the public in 2007. There are three collections at the museum: the pharmaceutical collection, the mining collection and the numismatic collection. The pharmaceutical collection represents the pharmaceutical activities of the Thierries, the family whose work was of significant importance to Croatia, as the first Croatian production of medicines started right here in Pregrada. It is rarely known that the medicines made in Pregrada, of which are the most famous Centifolien ointment and Miraculous balm, were exported throughout Europe and northern Africa. The mining collection is of great importance to the commercial history of Pregrada, since the general development of the town was largely due to its coal mine. After more than 100 years of mining, the coal mine was closed in 1970's. Along with the history of mining, there is an overview of the geological history of Pregrada. The last, but not less important collection is a numismatic collection, which represents a valuable numismatic work of its donor Zlatko Dragutin Tudjina. Mr. Tudjina, born in Pregrada, produced golden and silver coins dedicated to the Croatian historic figures, such as: king Tomislav, cardinal Alojzije Stepinac, Marko Marulić, Stjepan Radić, St. Nikola Tavelić and cardinal Franjo Šeper. The collection consists of molds for coins and medals, but there is also a significant number of various European medals from Austria, Germany, France, Belgium etc.

Ključne riječi:

Pregrada, muzej, sjeverozapadna Hrvatska, stalni postav, zbirke

Key words:

Pregrada, museum, NW Croatia, permanent display, collections

Muzej Grada Pregrade Zlatko

Dragutin Tudjina

muzej@pregrada.hr

Snježana Kauzlaric

Razmišljanje o baštini - baština obitelji Brlić i književna baština Ivane Brlić Mažuranić u Slavonskom Brodu
Reflections on the heritage-the Brlić house and the literary heritage of Ivana Brlić Mažuranić in Slavonski Brod

Obitelj Brlić od velike je važnosti za povijest hrvatskog naroda. Nakon što je Grad Slavonski Brod 2011. godine otkupio obiteljsku kuću na glavnom gradskom trgu, započela je muzeološka obrada grade, napose obiteljske knjižnice i arhiva. Dovelo je to do pitanja o kontekstualizaciji ovog nasljeđa. Kao prvaci građanskog doba i nositelji političkih i kulturnih promjena 19. i prvih desetljeća 20. stoljeća, Brlići su neizostavni u razumijevanju gradbe identiteta hrvatskog naroda. Obiteljska bibliofilska tradicija koja se bilježi opsežnom knjižničnom građom kao i autorskim publikacijama kulminira u liku i djelu snahe Ivane Brlić- Mažuranić. Dok slava obitelji Brlić ima nacionalni okvir, Ivana Brlić-Mažuranić prezimenu Brlić pridodat će svjetsku, zahvaljujući iznimnoj stvaralačkoj snazi pretočenoj u djela dječje književnosti. Kako pronaći prihvatljiv koncept muzeifikacije baštine obitelji Brlić i književne baštine Ivane Brlić Mažuranić zahtjevno je pitanje, ne samo za građane Slavonskog Broda, već i za samu muzeološku struku. Iz prvog lica kao Brođanka pokušala sam premostiti vremenski jaz u konceptualizaciji spomenute baštine prijedlogom o osnivanju ekomuzeja („Nacrt za eko muzej dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva odraslih za djecu“ iz 2009. godine). Od eseja Nede Brlić, kćerke Ivane Brlić Mažuranić („Kuća Brlićevih u Slavonskom Brodu-Memorijalna kuća Ivane Brlić Mažuranić“) iz 1973. do današnjih dana postojale su razne inicijative građana za osnivanjem muzeja Brlićevih ili pak memorijalne kuće književnice. Neda Brlić spominje ih kao jednakov vrijedne za muzejsku prezentaciju. Vodeći se navedenim, danas je potrebno pronaći nove oblike i načine očuvanja baštine, moguće kroz „tvornice baštine“ (udruge, zadruge, dioničarskog društva zainteresiranih strana: građana, institucija i turističkih društava). Postojeća manifestacija „U svijetu bajki Ivane Brlić Mažuranić“ mogla bi postati okosnicom novog muzeološkog rješenja.

The existence of the Brlić family was of great importance for the history and culture of the Croatian people. Accordingly, when the family's house on the main town square in Slavonski Brod was purchased by the town administration in 2011, the first step towards the museum treatment of the preserved family heritage was made - namely, the family library and the archives were created. This, in turn, prompted reflection upon the contextualisation of that heritage. The Brlić family were leaders in the forming of the civil society and stood at the forefront of political and cultural changes in the 19th and early 20th century, involved in the development of the identity of the Croatian people. The family tradition of book loving, evinced both in the enlargement of the family library and in their own publications, culminated in the life and work of Ivana Brlić-Mažuranić, who married into the family. While the Brlić family built a solid reputation at a national level, Ivana Brlić-Mažuranić

Ključne riječi:

Slavonski Brod, obitelj Brlić, Ivana Brlić-Mažuranić

Key words:

Slavonski Brod, Brlić family, Ivana Brlić-Mažuranić

Gimnazija „Matija Mesić“ Slavonski Brod
snjezana.ka@hotmail.com

brought world recognition of the family name, thanks to the outstanding power of creativity expressed in her works of children's literature. Not only citizens of Slavonski Brod, but also the museum professionals have been puzzled about how to find an acceptable concept for the museum treatment of the Brlić family heritage and the literary heritage of Ivana Brlić Mažuranić. As a native of Brod, I attempted to bridge the temporal gap in the conceptualisation of this heritage with a proposal to found an eco-museum ("Outline for an eco museum of children's creativity and the creativity of adults for children", 2009). Since the essays of Neda Brlić, daughter of Ivana Brlić Mažuranić, ("Brlić House in Slavonski Brod - Ivana Brlić Mažuranić Memorial House"), dating from 1973, there have been various civic initiatives for the founding of a Brlić museum or a memorial house. Only Neda Brlić refers to them as being equally worthy of museum treatment. Following up these hints, today it is necessary to find new forms and ways of preserving heritage, possible through "heritage factories" (associations, cooperatives, stakeholder companies of interested parties: citizens, institutions and tourist companies). The existing manifestation "In the world of fairy tale of Ivane Brlic Mažuranić" might well serve as the core for a new museological approach.

Pavel Konečný

EDEN - vrt skulptura u Kukljici - važnost, prezentacija i zaštita

EDEN - sculpture garden in Kukljica - its importance, presentation and protection

Vrt skulptura Eden smješten je na rubu malog sela Kukljica na otoku Ugljanu u Hrvatskoj. Riječ je o izvanrednom i jedinstvenom dokazu snage ljudske kreativnosti ujedinjene s, divljenja vrijednim, tridesetogodišnjim naporom jednog čovjeka da kultivira obalu. Vrt skulptura kojeg je stvorio Emilan Grgurić između 1964. i 1994. godine, zauzima područje od približno 2000m² te uključuje 35 velikih betonskih skulptura, kao i malu villu. Kulturni, filozofski i umjetnički značaj vrta Eden je usporediv s drugim poznatim vrtovima tog tipa u Europi. Ta činjenica trebala bi privući pozornost lokalnih vlasti s ciljem revitalizacije i uključivanja vrta u društveni, kulturni i turistički život sela. Nažalost, ekološki, skulpturalni i arhitektonski vrtni kompleks trenutno je daleko izvan interesa lokalnih vlasti. Ipak, njegova umjetnička kvaliteta i mogući utjecaj na daljnji razvoj malog turističkog naselja Kukljica je izvanredan, no, još uvijek nije korišten na odgovarajući način.

Eden - sculpture garden is situated on the outskirts of the small village of Kukljica, on island of Ugljan in Croatia. It is an extraordinary and unique proof of the power of human creativity, joined with the admirable thirty-years spontaneous effort of one single man to cultivate the coastline. Sculpture garden, created by Emilan Grgurić, between 1964 and 1994, covers an area of approximately 2000 m² and includes 35 large concrete sculptures as well as a small villa. The cultural, philosophical and artistic significance of the Eden garden is comparable to other known gardens of this type in Europe. This should be used

Ključne riječi:

EDEN vrt skulptura, otok Ugljan, Emilan Grgurić

Key words:

EDEN sculpture garden, island of Ugljan, Emilan Grgurić

Publicist from the Czech Republic
konecny.p@raz-dva.cz

to draw local authorities' attention with the goal of revitalizing and incorporating the garden into the social, cultural and tourist life of the village. Unfortunately, this ecological, sculptural and architectural garden complex is at the moment so far out of local authorities' interests. However, its artistic quality and possible impact on the further development of the small tourist village of Kukljica is quite exceptional but it is still not being used in a proper way.

Valerie Carter

ECOVAST i tema ruralnog turizma
ECOVAST and its work on rural tourism

Ruralni turizam bio je jedan od četiri glavne teme kojima su se bavile radne skupine ECOVAST-a (uz teme krajolika, seoskih građevina/naslijeđa i teme malih gradova).

Prva radna skupina za turizam formirana je na konferenciji održanoj 1988. godine u Lübecku u Njemačkoj. O temi se više raspravljalo u našem prvom formalnom dokumentu objavljenom 1991. godine u sklopu Strategije za ruralnu Europu. Tijekom godina aktivno smo temu obrađivali na mnogim međunarodnim konferencijama o ruralnom turizmu u Francuskoj, Mađarskoj i Grčkoj, Italiji, Makedoniji, Poljskoj i Rumunjskoj te na nekoliko konferencija u Hrvatskoj - u Hvaru, Opatiji, Lošinju i Osijeku. Sudjelovali smo u nekoliko projekata o baštinskim stazama u Hrvatskoj, Bugarskoj, Sloveniji i Rumunjskoj.

Ponosno najavljujemo kako ECOVAST namjerava izraditi novu pozitivnu izjavu o prednosti ruralnog turizma na temelju naših iskustava. Budući da ekomuzeji značajno doprinose razvoju turizma u ruralnim područjima zaključci ove konferencije naći će svoje mjesto u budućim istraživanjima ECOVAST-a.

Rural Tourism has been one of the 4 main sections of work undertaken by the ECOVAST International Working Groups (the others being landscape; rural buildings/heritage and small towns), and what benefits do they bring to rural areas and rural communities.

The first working group on tourism was held at the conference held in Lubeck, Germany in October 1988. The topic was more fully discussed in our first formal policy document published in 1991 as part of our Strategy for Rural Europe. Over the years we have been active in many international conferences involving rural tourism in France, Hungary, Greece; Italy, FYROM Macedonia, Poland and Romania and several conferences in Croatia – in Hvar, Opatija, Losinj and Osijek in 2012. We have been involved in several projects on Heritage Trails – in Croatia, Bulgaria, Slovenia and Romania.

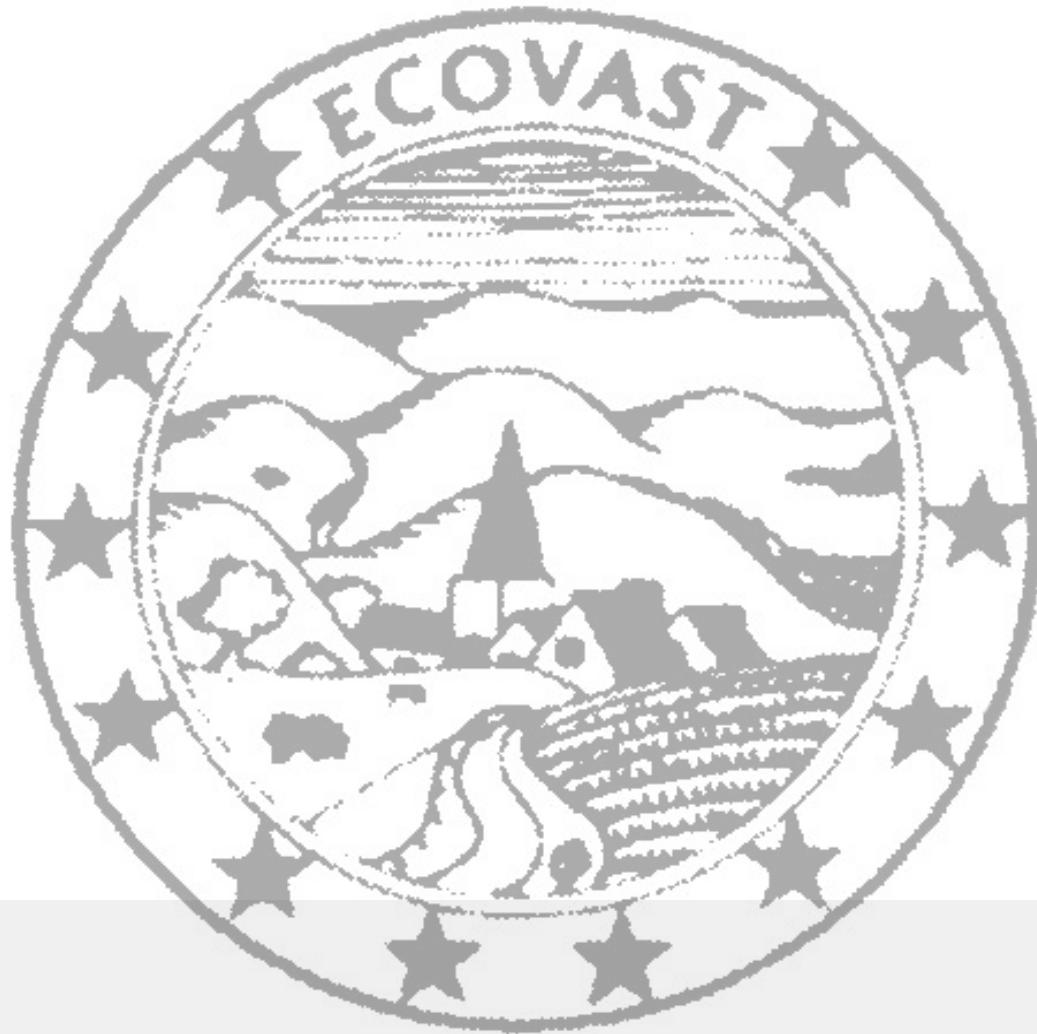
We are proud to announce that ECOVAST intends to make a new positive policy statement about the benefits of rural tourism based on our experiences. Since eco-museums contribute significantly to the development of tourism in rural areas, the conclusions of this conference will find their place in future ECOVAST research.

ADDENDUM

ECOVAST (European Council for the Village and Small Town)
carter73@btinternet.com

Bilješke / notes

Bilješke / notes

25 godina

HRVATSKE SEKCIJE ECOVAST-a

ECOVAST

Europsko vijeće za sela i male gradove (European Council for the Village and Small Town) osnovano je 1984. godine sa ciljem unapređivanja dobrobiti seoskih zajednica, čuvanja ruralnog nasljeđa Europe te nasljeđa malih gradova.

ECOVAST djeluje poput mreže koju čine članovi iz dvadeset zemalja Europe učlanjeni ili u središnjicu ili do sada formirane nacionalne sekcije (Austrija, Hrvatska, Mađarska, Makedonija, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Rusija, Slovačka, Velika Britanija). Djeluje sinergijski, povezujući lokalne, regionalne i međunarodnu razinu horizontalno i vertikalno, djelujući kao most između onih koji donose odluke i onih koji djeluju, između stručnjaka i provoditelja, odnosno korisnika.

ECOVAST organizira skupove, seminare i druga javna zbivanja i šalje tehničke misije da savjetuju o razvitu sela i malih gradova, te zaštiti nasljeđa.

Hrvatska sekcija ECOVAST-a osnovana je 1993. godine kao nacionalna sekcija međunarodnog ECOVAST-a. Udruga djeluje na cijelom području Hrvatske i povezuje članove, stručnjake i sve zainteresirane, kao i predstavnike institucija, državnih uprava, te regionalnih i lokalnih samouprava, u svrhu cjelovitog i održivog razvoja i zaštite baštine na ruralnom području. Ciljevi udruge su promicanje i unapređivanje kulturno-povijesnih, ekoloških, socijalnih, gospodarskih vrednota, kao i cjelovitog razvoja sela i malih gradova.

Vizija / program:

- unapređivanje dobrobiti manjih gradova i sela, te očuvanje njihove prirodne i povijesne baštine; podizanje svijesti o vrijednostima i potencijalu vlastitoga ruralnog prostora;
- podizanje znanja i svijesti o europskom vrijednosnom sustavu ruralnih prostora i aktivnosti;
- pomoći pri formuliranju i provođenju lokalnih ruralnih i okolišnih politika, programa i akcija; promoviranje ECOVAST-a kao nevladine organizacije usmjerene na ruralne prostore na kojima postoji manjak takvih udruga;
- izrada i objavljivanje stručnih i znanstvenih radova;
- priređivanje znanstvenih i stručnih skupova;
- međunarodna razmjena iskustava;
- suradnja s drugim dionicima ruralnog razvoja;
- djelatnosti vezane uz informacije, komunikacije i edukaciju.

Prikaz 25 godina rada Hrvatske sekcije ECOVAST-a pripremili su:
Tihana Stepinac Fabijanić, Valerija Kelemen Pepeonik, Ratko Vučetić,
Jasenka Kranjčević, Nikša Božić, Ives Vodanović Lukić

Hrvatska sekcija ECOVAST-a ponosni je član sljedećih mreža i udruženja:

ECOVAST International

Hrvatska mreža na ruralni razvoj (HMRR)

Mreža nevladinih organizacija za Europsku konvenciju o krajobrazu CIVILSCAPE

Forum civilnog društva Podunavlja (DCSF - Danube Civil Society Forum).

Više informacija:

Ecovast International:
www.ecovast.org

Hrvatska sekcija ECOVAST-a:
www.ecovast.hr

OSOBE KOJE SU OBILJEŽILE RAD HRVATSKE SEKCIJE ECOVAST-A

U nastavku se navode osobe koje su bile aktivni članovi te članovi upravnih tijela udruge. Hrvatska sekcija ECOVAST-a uvek je okupljala široki krug stručnjaka i znanstvenika koji su se bavili ruralnim prostorima te aktivno sudjelovali u projektima i skupovima koje smo organizirali. Svi nisu mogli biti zabilježeni na ovom popisu.

Popis je složen na način da približno kronološki bilježi trenutke aktivnijeg uključivanja u rad udruge.

Miljenka Fischer
(predsjednica 1993.-1997.)
Renata Husinec
Valerija Kelemen Pepeonik
Mladen Medar
Stanko Ćosić
Ksenija Marković
(predsjednica 1997.-2002.)
Davor Salopek
Miroslav Klemm
Mario Pehnec
Jasenka Kranjčević
Tihana Stepinac Fabijanić
(predsjednica 2002.-2008.)
Manda Horvat
Branka Širinić
Jadranka Veselić Bruvo
Branka Šprem Lovrić
Ljerka Perči
Ratko Vučetić
Goranka Kovačić
Stanka Mihelić Polić
Vladimir Beštak
Dubravka Habuš Skendžić
Eduard Kušen

Zofia Mavar
Dunja Šarić
Lela Ročenović
Ivana Reberski
Marijan Vejvoda
Ljerka Albus
Zdravko Živković
Stela Cvetnić Radić
Stjepan Lončarić
Zlatko Uzelac
Darja Radović Mahećić
Vida Pust Škrkulja
Biserka Dumbović Bilušić
(predsjednica 2008.-2012.)
Željka Čorak
Nada Bakula
Nikša Božić
(predsjednik 2012.-2016.)
Majda Rubić
Aleksandar Lukić
(predsjednik od 2016.)
Snježana Žigman
Ives Vodanović Lukić
Klementina Batina
Andreja Kolić

PRIKAZ VAŽNIJIH AKTIVNOSTI HRVATSKE SEKCIJE ECOVAST-A

Od sredine 1980-ih godina

- Sudjelovanje u radu ECOVAST International (Miljenka Fischer)

1990. - Generalna skupština međunarodnog ECOVAST-a u Križevcima i izlet na Kalnik (s: Institut za povijest umjetnosti)

1991.-1992. - Članovi međunarodnog ECOVAST-a upućuju apele za zaštitu kulturnog naslijeđa sela i malih gradova Hrvatske tijekom Domovinskog rata

1993. - Osnivačka skupština Hrvatske sekcije ECOVAST-a u Križevcima

1994. - Međunarodni skup za zaštitu prirodne i kulturne baštine u Rijeci

- Projekt „Zavičajni park Istre“ (suradnja: ICAM – Internacionalni centar antropologije Motovun)

- Skup „Približite se lokalnim vrijednostima“ u Vinici (suradnja: Poljoprivredna i veterinarska škola Vinica, Croatia Nostra, REC – Regional Environment Centre, Institut za turizam, Državni zavod za zaštitu spomenika kulture)

1995. - Zeleni stol „Ponovo Vinica“ uz izložbu fotografija i tekstova o Vinici

- Projekt „Zaštitimo i očuvajmo Vinicu“ dobio priznanje Državne uprave za zaštitu okoliša

- Članovi HR sekcije sudjelovali na skupštini međunarodnog ECOVAST-a u Noszvaju, Mađarska

1996. - Suradnja s nacionalnim ekološkim i drugim udrugama (Eko centar Caput Insulae Beli, Eko centar Lubenice na Cresu, Ekološko društvo Lijepa Naša – Zabok, Društvo za unapređenje kvalitete življenja, Zelena Akcija)

- HR sekcija postala član mreže Croatia Nostra

- Skup „Projekti revitalizacije kulturne baštine u Hrvatskoj i mogućnosti povezivanja na međunarodnom planu“ (s: Institut za povijest umjetnosti i ICAM)

1997. - Generalna skupština Ecovast International u Otočcu ob Krki (Slovenija)

- Radionica „Sustainable Tourism“

- Prezentacija sažetaka radova skupa „Obnova i zaštita hrvatske pučke baštine“ u Zagrebu

1998. - Skup u Nacionalnom parku Risnjak

- Pokrenut projekt „Putovi baštine – s obje strane rijeke Kupe“ (s: ICAM) uz prezentaciju modela ECOVAST-a (Michael Dower, John Sell, Jane Wade)

- Projekt „Obnovimo i očuvajmo Vinicu“

- Promocija prijevoda i tiska brošure „ECOVAST – Strategija za ruralnu Europu“ u Zagrebu, Varaždinu, Križevcima i Gospiću

1999. - Predstavljanje „Strategije za ruralnu Europu“ u Ozlju

- Inicijativa za zaštitu i revitalizaciju sela Petruši (s: Muzej Prigorja – Sesvete)

2000.- Izborna skupština udruge u Zaprešiću

- Stručni skup „Primjeri iz prakse na tragu Strategije za ruralnu Europu“
- Pokrenuta anketa i sakupljanje primjera dobre prakse „Na tragu Strategije“

2001. - Godišnja skupština u Križevcima

- Organizacija Generalne skupštine Ecovast International u Fojnici (BIH)
- Obilježeni Dani europske baštine odabirom najbolje uređenje okućnice u selu Krapje (s: Općina Jasenovac)

2002. - Izborna skupština u Krašiću

- Stručni skup u Turopolju (suradnja: Gradski muzej u Velikoj Gorici, Turistička zajednica Velike Gorice)
- Izvanredna skupština u Pušći kraj Zaprešića
- Podržane lokalne inicijative udruge Brlekov Breg

2003. - Stručni posjet Slatinskom Lapovcu

- Generalna skupština ECOVAST International u Otočcu (Slovenija) s jednodnevnim izletom u Ozalj, Krašić i Samobor
- Međunarodna radionica „Identifikacija priobalja Makarska – Biokovo“ u Makarskoj

2004. - Prezentacija projekta „Identifikacija i valorizacija krajobraza“ s izložbom u Makarskoj (s: Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša, Grad Makarska, Park prirode Biokovo)

- Sudjelovanje u radnom posjetu Bugarskoj (projekt – mreža PREPARE)
- Skupština HR sekcije u Skradu u Gorskem kotaru
- Otvorena info ploča projekta „Putovi baštine“ i uređena lokacija uz povijesnu cestu Lujzijanu (s: Grad Skrad, Turistička zajednica Skrad, Poduzetnički inkubator Skrad)

2005. - Javno predstavljanje inicijative PREPARE u Zagrebu

- Inicijativa za očuvanje i revitalizaciju zaselaka i pejsažnih vrijednosti u širem području Trakošćana (s: Općina Bednja, Ministarstvo kulture)
- Godišnja skupština HR sekcije u Jasenovici kod Ribnika

2006. - HR sekcija Ecovasta bila jedan od šest osnivača Hrvatske mreže za ruralni razvoj

- Skup i proširena sjednica Upravnog odbora međunarodnog ECOVAST-a u Makarskoj
- Promoviran međunarodni projekt ASSET (Action to Strengthen Small European Towns)
- Izborna skupština u Sesvetama
- Inicijativa za osnivanjem razvojnog centra u Mrzlom Polju na Žumberku (s: ICAM, University of Georgia, udruge „Brlekov Breg“, „Žene pri Kupe“, „Žumberačke žene“ i dr.)

2007. - Generalna skupština međunarodnog ECOVAST-a u Samoboru

- Međunarodna konferencija „Mali europski gradovi - uloga u razvoju ruralnih prostora i

The Pilot Project on
IDENTIFICATION AND EVALUATION
OF LANDSCAPE
OF THE MAKARSKA/BIOKOVO
REGION, CROATIA

OBJECTIVE

- to introduce, check and implement ECOVAST's model of identification and evaluation of landscape
- to facilitate the formulation of the Croatian Landscape Identification Plan

TIPPING POINT

WHAT: a pilot study, based on the methodology of the ECOVAST IDENTIFICATION – GUIDE to Good Practice, May 2002
HOW: a pilot study, based on the methodology of the ECOVAST IDENTIFICATION – GUIDE to Good Practice, May 2002, carried out by ECOVAST Croatian Section and the Ministry of Environment and Spatial Planning and Environmental Protection and Physical Planning

WHEN: launched in May 2003, wrapped up in 2006
(International Conference in Makarska)

WHO: ECOVAST's Croatian section, experts from Austria, England and Germany, representatives of the Croatian Ministry of Environmental Protection and Physical Planning, the Ministry of Culture, representatives of local authorities and other stakeholders

PROJECT'S INTERDISCIPLINARY TEAM OF EXPERTS AND PARTICIPANTS:

- members of ECOVAST's Croatian section, specialists from Austria, England and Germany, representatives of the Croatian Ministry of Environmental Protection and Physical Planning, the Ministry of Culture, representatives of local authorities and other stakeholders
- key persons: Arthur Speigler, Austria and Tihane Stepinac Fabjančić, Croatia

2. međunarodna konferencija
**REVITALIZACIJA MALIH POVJESNIH GRADOVA
I NJIHOVOG OKRUŽENJA
U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI**

Pilot projekt MOŠČENICE – ŽIVI GRAD MUZEJ
Mošćenice, 23. i 24. listopada 2009.

Organizatori konferencije:
REVITALIZACIJA MALIH POVJESNIH GRADOVA
(Edukacijski vježbi za sela i mala gradove)
KATEDRA ČAKAVSKOG SADRŽA
Ogulin-Mošćenička Draga

Bugarići
DRASTVU POVJESNIĆARA UNIJETNOSTI HRVATSKE, Odjel za kulturu i prostor
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
Ogulin-Mošćenička Draga

Konferencija je održana u restoranu Perun, Vile informacija o konferenciji na internet stranici <http://maligradovi.pbworks.com>

očuvanju baštine“ u Samoboru uz studijsko putovanje u Liku, Primorje i Gorski kotar
- Usvojena „Samoborska deklaracija o malim gradovima“

2008. - Predstavljanje projekta ASSET u Hrvatskoj – Opatija, Dubrovnik

- Na Generalnoj skupštini međunarodnog ECOVAST-a u Wittstocku (Njemačka) za predsjednicu izabrana Tihana Stepinac Fabijanić iz Hrvatske
- Izložba posvećena očuvanju krajobraznih i tradicijskih vrijednosti područja Gornji Kraj u Samoboru (s: Odjel za kulturu Grada Samobora)
- Izborna skupština u Hrvatskoj Kostajnici

2009. - Radionica o tradicijskoj arhitekturi u čerpiću s američkim studentima u Erdutu i Dalju (s lokalnim udrugama članovima HMRR)

- Međunarodna konferencija „Revitalizacija malih povijesnih gradova i njihovog okruženja u Primorsko-goranskoj županiji“ u Mošćenicama (s: Katedra čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Primorsko-goranska županija, Općina Mošćenička Draga)
- Generalna skupština ECOVAST International u Lovranu
- Sudjelovanje na godišnjoj skupštini organizacije CIVILSCAPE u Firenci (Italija), postajemo član CIVILSCAPE-a

2010. - Sudjelovanje na skupu mreže PREPARE u Ohridu (Makedonija)

- Sudjelovanje na Generalnoj skupštini i konferenciji ECOVAST International-a u Ventnoru, Isle of Wight (UK)
- Međunarodna radionica „Krajolik hrvatskog Zagorja; prošlost, stanje, perspektive“ u Tuhejljskim Toplicama (s: Krapinsko-zagorska županija)
- Zajednička izjava o agrarnoj politici EU prevedena na hrvatski

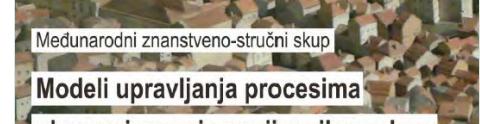
2011. - U Eisenstadt (Austrija) sudjelovali na osnivačkoj skupštini europske mreže Forum civilnog društva Podunavlja - DCSF (Danube Civil Society Forum)

- Konferencija „Modeli upravljanja procesima obnove i razvoja povijesnih gradova. Primjer Ivanić-Grada: Mogućnosti revitalizacije i obnove starog Ivanića“ u Ivanić-Gradu (s udrugom Prijatelji baštine - Amici hereditatis)

2012. - Skup “Kreativno korištenje potencijala malih gradova – primjer Nina” u Ninu (s Turističkom zajednicom Grada Nina)

- Organiziran okrugli stol „Umrežavanje povijesnih gradova Primorsko-goranske županije“ u Mošćenicama
- Promoviran „Mošćenički glasnik“ s radovima sa konferencije iz 2010. godine

2013. - Projekt „Lički Osik - prostorni identitet planiranog grada“ u Ličkom Osiku (s: Institut za turizam)

- U Zagrebu otvorena izložba o Ličkom Osiku i održana godišnja skupština
- Projekt „Razvojne perspektive ruralnih naselja na području grada Zagreba“ u gradskoj četvrti Brezovica (s: HMRR i Grad Zagreb)

- Predstavljanje "Dunavske strategije" u Vukovaru (s DSCF)
- Sudjelovanje u projektu „Baština - Pokretač razvoja, područje Dubrovnika i Boke Kotorske“ u okviru IPA programa prekogranične suradnje Hrvatske i Crne Gore (vodeći partneri: Županijski zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, udruga EXPEDITIO iz Kotora)
- U britanskom Nacionalnom parku Peak District izgrađen istarski kažun u sklopu festivala Welcome Croatia kojim se obilježavao ulazak Hrvatske u EU (ECOVAST International)
- Sudjelovanje na skupu SEE Heritage Network, Gornja Lastva (Crna Gora)
- Sudjelovanje na Kongresu hrvatskih arhitekata u Osijeku

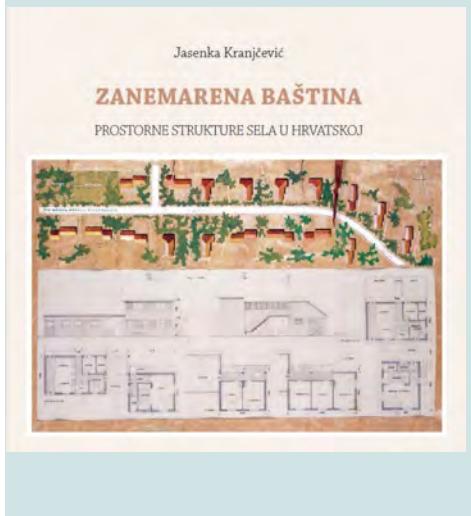
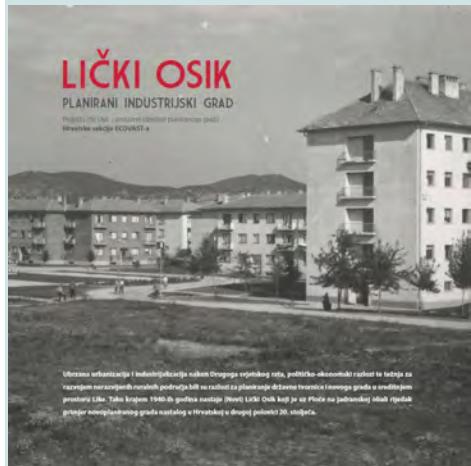
- 2014.** - Stručni skup "Kreativno korištenje potencijala malih gradova" u Ogulinu; obilježeno dvadeset godina djelovanja Hrvatske sekcije
- Radionica Foruma civilnog društva Podunavlja u Vukovaru
 - Predstavljanje projekta Lički Osik

- 2015.** - Predavanje „Zaštita arhitektonskog naslijeđa ruralnih naselja i malih gradova – iskustva ECOVAST-a“ na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
- Članovi HR sekcije aktivno sudjeluju u organizaciji Prvog Hrvatskog ruralnog parlementa u Baranji (glavni organizator: HMRR)
 - Članovi HR sekcije aktivno sudjeluju u znanstvenom projektu Heritage Urbanism / Urbanizam naslijeđa (HERU) što se provodi na Arhitektonском fakultetu u Zagrebu i zaduženi su za koordinaciju tema krajolika i malih gradova

- 2016.** - Predavanje „Panonska blatna kuća“ u Beču u organizaciji Matice Hrvatske
- Nastavljeno istraživanje elemenata koji čine identitet Ličkog Osika; objavljen znanstveni članak

- 2017.** - Sudjelovanje na skupu o selima i malim gradovima kao pokretačima ruralnog razvoja u Bruxellesu (organizator: EGSO)
- Sudjelovanje na kolokviju "Modeli revitalizacije i unaprjedenja kulturnoga naslijeđa" koji je održan u sklopu projekta HERU
 - Sudjelovanje na stručnom skupu "Urbano-ruralne veze" u Svetom Martinu na Muri
 - Članovi HR sekcije aktivno sudjeluju u organizaciji Drugog Hrvatskog ruralnog parlementa u Svetom Martinu na Muri (glavni organizator: HMRR)

- 2018.** - Sudjelovanje članova HR sekcije u seriji predavanja "Mogućnosti i izazovi ruralnog razvoja" u Petrinji (organizator: društvo "Terra banalis")
- Izdana knjiga dr.sc. Jasenke Kranjčević "Zanemarena baština - Prostorne strukture sela u Hrvatskoj", promocija u Zagrebu
 - Skup "Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica" u Bistri sa stručnom ekskurzijom u Hrvatsko zagorje i Medimurje (s udrugom Ekomuzzej Bistra)
 - Skupština međunarodnog ECOVAST-a u Bistri

Znanstveno-stručni multidisciplinarni skup
**ULOGA EKOMUZEJA U RAZVOJU
LOKALNIH ZAJEDNICA**
Općina Bistra (Zagrebačka županija)
12. listopada 2018.

Organizatori skupa:
Hrvatska sekcija ECOVAST-a
Udruga Ekomuzzej Bistra

Znanstveni odbor:
Klementina Batina (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb)
Ljiljana Dobrovšak (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar)
Jasenka Kranjčević (Institut za turizam, Zagreb)
Aleksandar Lukić (Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb)
Dane Pejnović (Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb)
Tomislav Šola (Filozofski fakultet, Zagreb)

Organizacijski odbor:
Klementina Batina
Nada Bakula
Nikša Božić
Antonija Dejanović
Valerija Kelemen Peponik
Andreja Kolić
Tihana Stepinac Fabijanić
Ives Vodanović Lukić

Održavanje skupa pomogli su:

ECOVAST
(European Council for the
Village and Small Town)

Ministarstvo znanosti
i obrazovanja

Zagrebačka županija

Općina Bistra

Znanstveno-stručni multidisciplinarni skup
**ULOGA EKOMUZEJA U
RAZVOJU LOKALNIH ZAJEDNICA**
Općina Bistra (Zagrebačka županija)
12. listopada 2018.

Organizatori:

Hrvatska sekcija ECOVAST-a
www.ecovast.hr

Udruga Ekomuzej Bistra
www.ekomuzej-bistra.hr

ECOVAST HRVATSKA SEKCija

2018
**EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE**
#EuropeForCulture